

№ 33

March 1982, Year - 4

Price 50¢

Registered for posting - Publication No. NBH 2862

Avstralski

S
L
O
V
E
N
E
C

Vesele velikonočne praznike!
Happy Easter!

PUBLISHED BY SLOVENE ASSOCIATION SYDNEY
MESEČNIK SLOVENSKEGA DRUŠTVA SYDNEY

vabilo

LOVSKA IN RIBIŠKA

DRUŽINA S.D.S.

PRIREJA DRUŽABNI IZLET S PIKNIKOM IN NABIRANJEM GOB, KI BO V NEDELJO 17. APRILA. VABLJENI SO VSI ČLANI DRUŽINE, DRUŠTVENI ČLANI, KOT TUDI NEČLANI. POTOVALI BOMO Z OSEBNIMI AVTOMOBILI. ZBIRALIŠČE NA S.D.S. OB 6. URI ZJUTRAJ. PO KONČANEM NABIRANJU GOB BOMO IMELI SKUPEN PIKNIK. DRUŽINA BO PRISKRBE LA MESO, KI GA BOSTE LAHKO KUPILI PO ZELO ZNIŽANI CENI. NA VOLJO BO TUDI PIJAČA, PO DRUŠTVENEM CENIKU. TRIJE GOBARJI, KI BODO NAŠLI NAJVEČJE GOBE, BODO DOBILI LEPE NAGRADE. PRIPOROČAMO, DA VZAMETE S SEBOJ TOPLO OBLEKO. ZDAJ NAS JE ŽE 55 ZA TA IZLET. PRIJAVITE SE ŠE VI. NE BO VAM ŽAL! PRIJAVE SPREJEMA DRAGO RABER MED DELAVNIKI PO 5. URI POPOLDNE NA TEL. STEV. 623 4987.

WONDERLAND TRAVEL

ZASTOPNIK JOŽE HAMPTON

94 Main Street (Cnr. Main & Campbell Sts.)
Blacktown, NSW 2148, Australia

Tel. 622 7336, 622 1735,

P.O. Box 27, Blacktown, NSW 2148

Na razpolago smo vam za organizacijo vseh vrst potovanj po Avstraliji, v domovino in nazaj ter povsod drugod.

Povprašajte nas za naše poštene usluge. Potrudili se bomo, da bo vaše potovanje čimbolj poceni in udobno.

Izkoristite nizke izvensezonske cene. Na primer, povratno potovanje Sydney-Ljubljana-Sydney je najcenejše izven sezone

Potujete lahko z JAT-om, s QANTAS-om, ALITALIA, ali pa s katerokoli drugo prevozniško družbo.

Prevajamo tudi vse potrebe potne dokumente.

SPECIALNE USLUGE ZA ČLANE IN PRIJATELJE S.D.S.

Za nadaljne poizvedbe se obrnite na vašega rojaka

JOŽETA HAMPTONA,

Tel. 622 7336 ali 622 1735,
po delovnih urah pa na 630 8569

OBID Constructions Pty Ltd

EXCAVATING - DRILLING

BELLING

LICENSED

BUILDING CONTRACTORS

Contract or Hourly

Rates

105 Mort Street, Blacktown

Office:

622 3371

Yard:

625 6923

Urarsko in zlatarsko podjetje:

**ALEXANDER WATCHMAKER &
JEWELLER**

31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.

(nasproti postaje)

Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 10% na vse nakupe. Graviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY
DESIGNED AND MADE
IN OUR OWN WORKROOM

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih.

Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

Z UREDNIŠKE MIZE

Življenje je borba in borba je življenje, tako ali podobno, je nekoč nekdo pomodroval. Ko smo že tu, kjer obstajamo, se pač moramo boriti; nihče nam še ni uspel prepričljivo dokazati, da je na oni strani nič kaj boljše.

Kot predstavnik "Avstralskega Slovence" sem bil pred kratkim povabljen na letni sestanek - občni zbor nekdanje Association of Foreign Language Newspapers in Australia (ustanovljena 1954), katerega sem se z veseljem udeležil.

Na sestanku je organizacija dobila novo ime: Ethnic Press Association of Australia. Izvoljen je bil odbor in zadane so bile nove smernice in naloge. Med okrog štiridesetimi predstavniki etničnih časopisov mi je bilo kar všeč, da sem bil tudi sam med njimi, vendar: pri zvenečem imenu našega časopisa sem se počutil nekako malenkostnega.

Ponudili so mi, naj se organizaciji pridruži tudi "Avstralski Slovenec". Združeni v eni organizaciji bi bili močnejši in bi več veljali. Lahko bi pritiskali na državne ustanove in velike firme, da bi etničnemu tisku odstopile večji deleži oglasov, itd.

Ne že zdaj, sem rekel. Moram predložiti odboru; saj veste, predlogi, debate in resolucije. Brez skrbi, če "Avstralski Slovenec" ni tako slab, da ste ga povabili na občni zbor Zveze etničnih publikacij, potem mora biti dovolj dober tudi za to, da se včlani.

Marčna številka "Avstralskega Slovence" ima spet malo zamude, ker smo čakali na računovodsko poročilo.

"Avstralski Slovenec" potrebuje sodelavce: oblikovalca, korektorja, lektorja za slovenski in angleški jezik, referenta za oglase, dopisnike, itd. Prostih delovnih mest imamo dovolj. Če mislite, da nam lahko kakorkoli pomagata, javite se!

V današnji številki bo mogoče društvene članke zanimalo finančno poročilo. Naš blagajnik se nahaja v Sloveniji na dopustu in ni utegnil zraven poročila dati še komentar.

Zanimivo branje bo tudi študija Breda Čebulj, o nas, avstralskih Slovencih. Najprej bomo objavili njene prve zaključke o raziskavi "Načina življenja avstralskih Slovencev", zatem bomo v nadaljevanjih objavljali Bredino študijo o slovenskih povratnikih iz Avstralije.

IZ VSEBINE

Društveno življenje.....	2
V zagovor odbora in drugo.....	3
Balance Sheet.....	4
S.D.S. v sliki.....	5
Lovska-ribiška sekcija.....	6, 25
Point of view, Komu zvoní.....	7
From the Youth Section.....	8
A Beginners Guide to Ski Boom.....	9
Prvi zaključki o raziskavi "NAČIN ŽIVLJENJA Slovencev v Avstraliji"....	10, 1
Mesečni pregled avstralskega tiska..	12, 13
Mesečni paberki.....	14, 15
The Story of Slovenes.....	18, 19
Nineteenth Century Slovenian Cultural and reading Societies.....	20, 21
Spet na potep (Potopis).....	22, 23
Ljudje z Goriškega.....	24
KLD 58767 se spominja.....	26, 27
Ogenj in led.....	28
Novice iz domovine.....	29, 30
Sideline. Spored društvenih prireditev in humor.....	31
Mala križanka. Izposojeni humor.....	32

Slika na naslovní strani:

Velikonočno tihožitje. Razglednica.

"Avstralski Slovenec" izhaja mesečno. Urednik Jože Žohar. Založnik Slovensko društvo Sydney. Rokopisov in slik ne vračamo. Anonimnih pisem ne objavljamo. Rok za dostavo dopisov je 15 dan v mesecu.

"Avstralski Slovenec" ("Australian Slovene") is published monthly. Editor J. Žohar. Published by Slovene Association Sydney. Letters and photos received for publication will not be returned. Anonymous letters will not be published. The material for publication should be received before or on the 15th of day of the month.

Vsi dopisi - All correspondence to: Editor, P.O. Box 93, Fairfield, NSW 2165 Australia.

Printed by Media Press (Sales) Pty. Ltd. 7 Garners Avenue, Marrickville, NSW.

"Avstralski Slovenec" ta mesec slavi četrto leto izhajanja. Res, kratka doba; pa vseeno dolga, če pomislimo na razmere, ki ga ves čas obdajajo. Pohval in samohval ne bo, kakor tudi ne plesa v črno-belem. Pa vendar: Naj živi Avstralski Slovenec!

DRUŠTVENO ŽIVLJENJE

Februar ali svečen je za nami, marec ali sušec bo tudi minil, še predno pridejo te vrstice do vas. Zapisali bi radi, kaj se je medtem dogodilo od 27. svečna do danes.

27. svečna smo imeli "Pokaži, kaj znaš" prireditev, na kateri je bilo precej nastopajočih, ki se niso ustrašili ocenjevalne komisije. Prvo mesto je dobila naša priljubljena TAMARA ROGELJA, ki nam je zaplesala "Trzinko". Na harmoniko jo je spremljal mladi MIROSLAV GRIŠIČ. Drugo mesto je dobil BRANKO KOŽELJ, ki je ob spremljavi ansambla Oberkrainer zaigral lastno skladbo na svojo električno kitaro. Tretje mesto je dobil MIROSLAV GRIŠIČ za harmonikarsko solo izvedbo skladbe "Niko! v nedeljo". Med drugimi sta tudi nastopili sestri TANJA in LIDIJA ter njun brat IGOR CAH, ki so s plesom in pesmijo predstavili skladbo "Time Warp". Oče IVAN in sin IGOR CAH pa sta še skupaj zaigrala valček na harmoniko in kitaro. Presenetil nas je precejšen odziv naše mlade generacije, kot tudi kakovost njihove predstavitve. Upajmo, da se bo v bodoče za takšno prireditev prijavilo še več mladih talentov, ker je resnično škoda, da bi prepevali samo po domačih kopalnicah, ko pa lahko na SLOVENSKEM DRUŠTVU dobijo nagrade za svoje sposobnosti.

Mesec sušec je doma začetek pomladi, tukaj pa jeseni. Društveno življenje na našem hriščku se je zadnje čase kar lepo razgibalo. Ljudje so se vrnili s svojih letnih dopustov, zato so obiski spet povečani. Disko večer, ki bi ga morali imeti za naše mlade prvega petka v mesecu, smo morali preložiti na 12. marec zaradi priprav na veliko lovsko srečanje, ki je bilo 6. marca. Več o tem lovskem srečanju si lahko preberete na naslednjih straneh. Tukaj naj omenim samo to, da kar se dela, sodelovanja in organiziranja tiče, so naši lovci postali steber društva. Lahko smo upravičeno ponosni na njih.

Disko večer 12. marca je bil razmeroma dobro obiskan. Vedno več je naših mladih fantov in deklet, ki redno prihajajo na tovrstne večere. Starši, pustite mladino, da se povese! s svojimi vrstniki! Če jim že ne moremo nuditi kaj boljšega, jim dajmo vsaj to! Naslednji disko večer je prvi petek v aprilu, zatem spet prvi petek v maju in juniju.

13. marca smo se tudi poslovili od naše mlade prijateljice BREDE ČEBULJ in njenega prijatelja IZTOKA, ki sta se odpravljala v Novo Gvinejo, odkoder bosta postopoma preko Indonezije in Azije potovala nazaj proti domovini. Na poslovilnem večeru Bredi v čast, je vse navzoče ponovno presenetila naša folklorna skupina PLANIKA s svojim plesom. Zahvaliti se moramo gospe MARIJI KOŠOROK, ki je vložila veliko prostega časa, skrbi, in imela precejšnje stroške, da je organizirala vse otroke. Zahvala pa gre tudi VSEM STARŠEM, ki vendarle imajo toliko slovenskega ponosa in čuta v sebi, da vodijo svoje otroke k folklornim vajam in nastopom in jim sešijejo narodne noše. Hvala tudi NEVICI MUHA, ki spremlja otroke na harmoniko. Upamo, Nevisa, da jih ne boš pustila in da jih boš še velikokrat spremljala. Vemo, da si že odraslo dekle, ki imaš svoje delo in svoje skrbi, gotovo tudi že fanta, ampak to je povsem tvoja stvar - radi bi videli, da še naprej ostaneš z nami.

Na Bredinem poslovilnem večeru sta se nam s harmonikarskim nastopom ponovno predstavila brata PEČOVNIK. O svojem dosedanjem delu nam je na kratko nekaj povedala tudi Breda Čebulj. Ta večer je bil med nami tudi predsednik društva PLANICE iz Wollongonga IVAN RUDOLF s soprogo. Veseli smo bili tudi predstavnikov društva TRIGLAV, predsednika KARLA SAMSA s soprogo in tajnika KARLA PELCARJA s soprogo.

V soboto 20. marca smo slavili imendan Jožetov in Jožic. Jožefovanje je že kar tradicionalno na Slovenskem društvu. Kako, da ne! saj imamo med člani vendar 25 Jožetov in Jožic. Navzočim slavljencem je odbor podaril vsakemu steklenico vina.

Na našem društvu čas v veselju vedno tako hitro poteka, da nekateri včasih kar pozabijo, kdaj je treba iti domov. Pridite, zabavajte se, pozabite svoje skrbi, bodite veseli in srečni!!! S tem boste pomagali tudi društvu.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE, VELIKO PIRHOV IN POTIC TER DRUŽINSKIH
RADOSTI!!!

SPREMEMBE V ODBORU

JE ODBOR ZAKONIT?

V marcu so svojo pismo odpoved izročili odborniki: Marija Gominšek, Majda Furlan in Jože Furlan. Odbor je te odpovedi sprejel z obžalovanjem.

Eno od praznih mest je bilo izpolnjeno s privzemom Tonija Tomažina, večletnega člana in dolgoletnega mladinskega organizatorja. Toni Tomažin je bil v odboru prejšnje leto, kjer si je pridobil nekaj potrebnih izkušenj v odborništvu, katere bo zdaj lahko ponovno pokazal.

Tako v odboru ostaja še dvoje praznih mest. Koga zanima, prosimo, če želi biti v odboru, naj se prijavi tajniku.

ŠČURKI, PODGANE, POTAPLJAJOČA LADJA

Vsak član ima pravico priti v odbor in iti iz njega. Nobenega ne obvezuje nikakršna pogodba, nobeno plačilo. Odborniki, ki so bili odstopili kdaj prej, ali pa tisti, ki so odstopili šele pred kratkim, so imeli za to svoje razloge. VSI so pa pokazali voljo in pripravljenost, da kot Slovenci po svojih močeh pomagajo naši mali slovenski skupnosti. VSAK JE NEKAJ PRIPOMOGE IN NEKAJ DOPRINESEL IN NEKAKO KORISTIL, četudi je bil v odboru samo kratek čas in četudi mogoče ni ravno vse tako napravil kot bi skupnost ali posamezniki od njega to pričakovali. Če se odbornik, ali pa če se vsi odborniki nekega odbora odločijo za odstop, bi mogoče nastalo vprašanje, kaj je narobe s članstvom, da si tako vodstvo voli: pomanjkanje odgovornosti do skupnosti, ali samo kronično nezanimanje?

Primerjava društva s potapljajočo se ladjo, je nepremišljena, zajedljiva in zlonamerna.

Ta "ladja" je že preživela hude viharje; zadnje čase plove celo vedno boljše, čeprav se nekaterim zelo mudi, da bi jo očrnili vsepovsod in pri vsakomur, in če bi se dala, bi jo najrajši "potopili".

Tovrstna "kritika" ni več kritika v pomenu besede - kritikaterstvo pa je.

Menda je neki rek, ki pravi: Psi lajajo, karavana gre dalje.

Posadke se menjajo, ladja pa zaradi tega še vedno plove, kar, obrnjeno na društvo, dokazuje tudi finančno poročilo za zadnjih osem mesecev, odkar je ta odbor "na vladi".

Če je mogoče soditi uspešnost nekega odbora po finančnem poročilu, potem imamo na dlani dokaz, da ladja varno plove.

Neki prdec, ki ga je veter prinesel izpod stola in se zdaj, kot smrten greh na vesti, plazí med mizami in med člani, iz lastne nevednosti prepričuje in poneumlja ljudi, da današnji odbor ni zakonit, ker v njem skoraj ni več odbornikov z "mandatom".

Društveni pravilnik, stran 20, člen 50, tako-le pravi:

Nadaljujoči člani odbora lahko naprej delajo, navzlic kateremukoli nezasedenemu mestu v odboru, razen če, in dokler, ni njihovo število zmanjšano pod določeno število, ali kot je v skladu s temi predpisi za potrebno število navzočih, da je lahko odbor sklepčen. Nadaljujoči član ali člani lahko postopajo v cilju, da povečajo število članov odbora na dovoljeno število, ali pa lahko skličejo občni zbor društva, ampak ne z drugim namenom.

Za nasvet smo se pozanimali tudi pri advokatu, ki je samo potrdil, da ODBOR JE ZAKONIT, ne glede na to koliko zdajšnjih odbornikov ima "mandat" ali ne. Odbor se v enem letu lahko cel zamenja kolikokrat se hoče, pa bo še vedno zakonit, če je bila zamenjava storjena v skladu s predpisi društvenega pravilnika. Odbor lahko ostane samo do naslednjega rednega občnega zbora.

Torej, našemu odboru ni bilo potrebno sklicati občnega zbora zaradi odstopa devetih odbornikov, ker so še vedno ostali trije, ki so imeli pravico odbor dopolniti, kar so tudi storili.

PO 22. LETIH PRVIČ V SLOVENIJO

Prvič po 22. letih bivanja v Avstraliji, sta odšla na obisk v domovino IVAN in VIKI KOŽELJ. Upamo, da ju domovina ne bo presenetila tako, da bi kar tam ostala. Želimo jima vse najboljše in srečno vrnitev!

SLOVENE ASSOCIATION SYDNEY
BALANCE SHEET AS AT 28TH FEBRUARY 1982

MEMBERS FUNDS

Balance 1st. July 1981	\$115,042.00
Plus Net Profit for the 8 months-1.7.81-28.2.82	9,952.22
	<u>\$124,994.22</u>

REPRESENTED BY:-FIXED ASSETTS (at cost)

Land and buildings		\$180,948.00
Furniture & Equipment	\$18,600.24	
Less Depreciation Provision	7,640.00	10,960.24
		<u>\$191,908.24</u>

CURRENT ASSETS

Stock on hand (Cost)	\$5,932.00	
Cash on hand	600.00	
Cash at bank	11,374.05	17,906.05
		<u>\$209,814.29</u>

TOTAL ASSETSLESS LIABILITIES

<u>DEFERRED LIABILITIES</u>	Bank Loan (Secured)	\$ 84,377.07
<u>CURRENT LIABILITIES</u>	Accrual	383.00
	Unsecured Loan from Members	60.00
<u>TOTAL LIABILITIES</u>		<u>\$ 84,820.07</u>

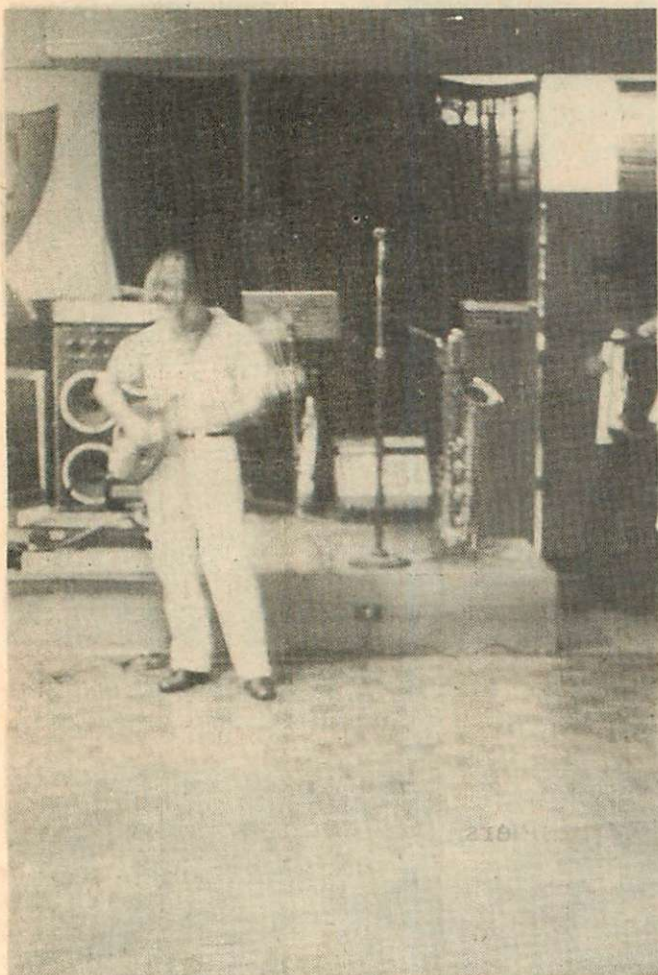
NET ASSETS\$124,994.22STATEMENT OF INCOME AND EXPENDITURE FOR 8 MONTHS ENDED 28.2.1982

<u>INCOME</u>	Building Fund	\$ 145.00
	Newspaper Advertising	2,995.00
	Donations Received	262.00
	Membership Fees	4,530.00
	Social Activities	74,385.15
	School Grant	391.00
		<u>\$ 82,708.15</u>

EXPENDITURE

Depreciation	\$ 1,860.00	Telephone	\$ 200.13
Electricity, Gas	1,705.16	School Committee	370.00
Bank Interest	5,143.00	Donations	670.00
Licence Fees	332.00	Insurance	1,413.34
Printing, Stationary, Postage	6,953.36	Audit, Accountancy	613.00
Rates, Sullage Removal	3,104.77	Social Activities	45,178.75
Repairs & Maintenance	5,211.82		
			<u>\$72,755.93</u>
<u>NET PROFIT</u>	<u>\$ 9,952.22</u>		

Loyd Collins, F.A.S.A., A.C.I.S., Registered Auditor No. 3913

Igor Cah igra na kitaro. V ozadju se ze pripravlja Miroslav Glišič s harmoniko.

Lui Robson: "Don't cry for me Argentina.."
Zbor pri baru: "Ne joči za menoj Slovenija, veliko z mano nisi 'zgubila..."

Pustovanje na Slovenskem društvu v Sydneyu. Na sliki so nagrajene maske. Obiskovalcev je bilo toliko, da jih vseh nismo mogli spraviti v dvorano. -Leto 1982.

Starešina L.R.D. S.D.M. sprejema zaslužene pokale "Presenetili ste nas, fantje!"

Starešina L.R.D. S.D.S: "Končno smo si tudi mi nekaj priborili! Pa smo le nekaj!"

Starešina L.R.D. AUSTRIAN SOCIAL CLUB, Melbourne: "Wunderbar! Im weitestem Sinne des Wortes: Was für eine Überraschung! Ich bin so glücklich!"

Starešina L.R.D. S.D. PLANICA "Vesel sem, da bi kar skakal! Našim v Melbournu je lahko žal, da jih ni več prišlo sem!"

LOVSKA IN RIBIŠKA DRUŽINA S.D.S. SE ZAHVALJUJE PRIJATELJEM IZ MELBOURNA ZA SODELOVANJE IN ZA TAKO VELIKO OBISK. HVALA TUDI ČLANOM IN ČLANICAM DRUŽINE, KOT TUDI DRUGIM, KI SO NAM PRISKOČILI NA POMOČ! USPEVALI BOMO SAMO S SODELOVANJEM IN PROSTOVOLJNIMI ŽRTVAMI TER Z VOLJO!!!!

POINT OF VIEW...

After years of background-organizing all manner of activity within our community, I am now in a position to share these thoughts of our future with you.

As youth section co-ordinator and S.D.S. Committee member, it has always been a driving aim to group young Slovenian people together. United in the cause of furthering and sharing our culture.

Our Club is under new leadership Mr. Juršič says as long as he is President, we are guaranteed all the financial and moral support needed for our success.

He fully understands the importance of our role as Slovenian youth.

I am pleased to say the Club has at last the quality of leadership with the vision to act in all our interests.

At this crucial stage especially, it is a pleasure to be associated with our President and Secretary Mr. Jože Žohar. Men who are willing to shoulder the responsibility of new ideas - like those within our youth section - for the good of the Club.

In my six years' involvement, I have seen many changes within the Slovenian Club. Among the most tragic was in 1978, when our 15-member youth Committee was wiped from existence.

We must ensure this savage stupidity is never repeated.

My surviving ideal was the belief that we young people could bridge the gap between young and old, and good and bad. Which has so often bitterly divided our community.

Throughout the turmoil I sought an answer from society and the community which I belong to.

It was there all the time.

If bad people can get together and do their thing' - so can the good people...

Tony Tomazin

Slovenian Youth Co-ordinator

Sydney 31st March 1982

KOMU ZVONI?

V torek, 20. marca je eden od sydneyjskih časopisov objavil na prvi strani zanimiv članek, ki mogoče ne bi bil toliko zanimiv, če se ne bi tikal tudi nas, konkretno bodočnosti Slovenskega društva Sydney. Zakaj se torej gre?

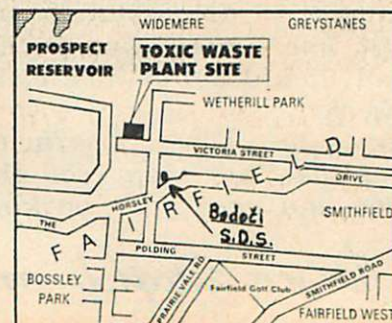
Država namerava v okolici Fairfielda napraviti skladišče toksičnih (strupenih) odpadkov. Vsak dan naj bi v ta skladišča pripeljalo 27 kamionov s strupenimi odpadki. Skladišče se bo nahajalo v Wetherill Parku, blizu novih naselij in ne daleč od Prospect jezera, iz katerega del Sydneya dobiva pitno vodo. Nameravajo zgraditi peči, kjer bi te strupene odpadke žgali, pri čemer bi nastajali razni strupeni plini, ki bi tako ali drugače zastrupljali okolico. Neodvisni Alderman (občinski svetnik) Sam Barone, očita laburistični vladi Novega Južnega Walesa, da je izbrala občino Fairfield samo zato, ker je to zagotovljen laburistični sedež (okrog 80% ljudi je volilo za laburiste). Po njegovem mišljenju izbrana lokacija nikakor ni primerna za skladiščenje in sežiganje strupenih industrijskih odpadkov zato, ker leži v dolini, kjer bi se strupi le stežka razkropili. Torej, pravi, če že strupov ne bomo vdihavali, jih bomo pa popili.

Država je Slovenskemu društvu ponudila zemljo v Wetherill Parku, kjer naj bi si zgradili nov klub. Niso nam povedali, kaj nameravajo napraviti v naši bližnji okolici.

Zdaj nam pa postaja jasno, da bomo, tako rekoč, imeli na lastnem vrtu skladišče in sežigalnico strupenih industrijskih odpadkov. Pa še plačali bi naj \$120,000 za ta 'privilegij'!

Zakaj morajo ravno zapadna predmestja Sydneya potegniti vedno najkrajši konec in požreti vse, kar menda ni mogoče postaviti na North Shore ali pa vzhodna predmestja?

J. Ž.

From the YOUTH SECTION

HI EVERYONE!

I have been a good girl and done all my duties regarding the promotion of the Youth Committee but now it's your turn to do something; which is non other than, join it! We have been privileged with another two members, which makes a total of seven members, but the whole idea is to get more; so please reconsider!

The last few discos have been succesful, giving up top popular music, good entertainment and lots of fun, but the next one, being held on 7th of May, is to be even better. Come along and enjoy the the live, loud sound.

The Committee's last idea, is to have disco lights installed in the Slovene Club to give all the following discos an effective, spectacular appearance. This plan should get underway in the near future and should be concluded within the next six months.

Because winter is approaching, TONY TOMAŽIN, the activity organiser for the youth, has informed me that he has plans to arrange ski-trips during the winter season. They may be for weekends, long weekends or weeks. No specific dates have been set as yet, due to an unknown number of people participating in the scheme. For further information contact Tony on his phone number, 799 4214, or when you see him at the Club.

Speaking of the snow, written by Roger Hall is the article concerning ski-beginners, which is on the next page and which I know all you readers, especially the ski fanatics, will enjoy.

Bye for now!

SONJA ROBAR

Mr. TONY TOMAŽIN supplied us with the following information about Ski Weekends, as organised by Combined Technical Colleges Student Amenities Service.

Prices: Low Season \$85 student card holders, \$90 non student, non card holders, ski hire included. Special rate \$75/\$80 no ski hire included.

High Season \$90 student card holders, \$95 non students.

Long weekends \$85/90 not including ski hire (11th-14th June, 1st Oct. - 4th Oct.)

Optional extra: Ski instructor \$8 each.

Long weekends allow an extra full day in the snowfields.

The tour cost includes all Coach travel, park entry fees, accomodation at "Cottonwood Lodge", dinner, bed and breakfast and except where otherwise stated hire of skiis, boots or toboggans.

SNOW WEEKS-DATES TO CHOSE FROM

Sun. 4th July - Friday 9th July (Semester Break)

Sun. 22nd Aug. - Friday 27th Aug. (Aug. Holidays)

ALL INCLUSIVE COST (Except Ski Hire) \$132.00 - 1982 Student Card Holder
\$137.00 - Non Students

Tour includes All accomodation on share basis, at Berridale; all meals including lunches (except where otherwise stated) and transport by fully air-conditioned coach. Ski hire is not included, but hire can be arranged from Berridale at approximately \$15.00 for the week.

Organiser is Mr. Tony Tomazin ph. No. 799 4214. If you are unable to contact him or see him at the Club then call the Secretary on 673 1449 who will give you some information and pass your bookings to Mr. Tomazin.

Next Disco Night on Friday 7th May. Please do come!

A Beginner's Guide to the SKI BOOM

by Roger Hall

NEWSPAPERS and magazines tell us we're going through a ski boom. Articles appear everywhere extolling the invigorating exercise, the jolly company, the spectacular scenery. These articles clearly have been written by people who have never been skiing. I have. Here is the true picture.

PRE-SKI EXERCISES

A series of exercises designed to cause injury before the holiday begins. Legs and thighs require strengthening. Also wrists for signing innumerable cheques.

CHAINS

Devices which fit your tyres only in the comfort of your garage. If any attempt is made to fit them while on icy dangerous road, they immediately become too short. Abandon entire holiday rather than fit chains.

EQUIPMENT

Skis, boots, poles. Hire them. You'll only be going once.

CLOTHING

Required clothing includes long underwear, special gloves, woollen hat, goggles, sweater, ski suit. These can be purchased by taking out a second mortgage. (A ski suit is a type of overall designed to let you continue sliding down the mountain even though you've fallen over.)

ACCOMMODATION

Two types available: hotel/motel; club hut. Hotel/motel means fancy prices to be in room next to all-night yodellers. Club hut means a bunk in a room with four weak-bladdered snorers and a vomiting seven-year-old.

MONEY

Required for petrol, ski-lessons, ski tows, food, tranquilisers, private ward etc. Enquire about third mortgage.

TYPES OF SKI TOWS

1. Rope

Tow Intended to initiate beginners into pain of skiing. Rope burns hands until firm grip achieved, whereupon arms are pulled out of sockets. Easy to fall off.

2. The Poma.

Variation of rope tow, but with coloured dustbin lid to pull skier up slope. It is designed to lure the beginner to sit on it so that he falls off. Beginners are supposed to shout "First-timer" to attendant — this is to ensure the whole queue is watching. Once fallen off, beginners have the choice of letting go and sliding backwards down slope knocking succeeding skiers off also (serve them right); or hanging on and watching arms slowly lengthen. Extremely easy to fall off.

3. The Chairlift.

Method of transporting skier to highest part of mountain (madness). Getting on lift involves squatting in a sitting position until chair has inflicted severe blow to back of legs. Getting off — chair propels beginner down steep slope into legs of other skiers who have just dismounted. The actual journey on the chair lift allows the beginner to freeze to death while enjoying the scenery. Difficult to fall off, but can be achieved.

SKIING

1. Starting.

The easiest thing of all. Beginner can often achieve this on one ski while looking round for the other. Painful.

2. Stopping.

For the beginner, falling over is the best. Sideways is recommended — forwards or backwards merely ensures journey is continued in whatever position beginner has fallen over in. Confident beginners learn to point skis up mountain. This halts them until skis resume going down mountain again, only this time backwards. Painful.

3. Falling over.

Beginner can be seen practising this at all times especially to while away time waiting for poma, chair-lift etc. Can be painful.

4. Snowplough.

Technique designed to slow skier down by forming skis into wedge. Beginner noted for skiing down entire mountain, knees pointing inwards, until a halt is achieved in interior of refreshment hut. Painful but warm.

5. Turning.

Achieved by putting all weight on one ski. Beginner can never remember which one. Embarrassing.

6. Traversing.

Method of going across side of mountain looking for gentler slope. Usually leads to steeper slope. Frightening.

7. Skiing straight downhill.

The best part of skiing for the beginner. An extremely pleasant sensation for some twenty seconds until beginner realises he is out of control, he is still accelerating, no-one can hear his cries of panic, he is going too fast to fall over, the 40-metre queue for the chairlift is in his path and closing fast. A painful way of meeting people.

8. Ski Lessons.

Foreign show-offs extract vast sums of money to demonstrate such things as skiing on one ski (impossible) and the kick-turn (impossible).

CHILDREN

The beginner should leave them at home. On second day they descend mountain at full speed without poles uttering taunting cries of "It's easy." Lashing out at them with ski pole results in nasty fall.

THE WEATHER

Cloud.

Snow.

Ice.

Bright sunshine.

Causes whiteouts. Do not ski.

Will be better when it stops. Do not ski.

Skis uncontrollable. Do not ski.

Sit outside refreshment hut and enjoy it. Do not ski.

APRES SKI

The holiday you require when you get home.

Well, that's skiing for you. Frankly, I'm surprised I'm going again next year. ☺

Trije meseci in pol zbiranja podatkov in raznega materiala v zvezi s slovenskim izseljenstvom v Avstraliji so za menoj. Iz vsega zbranega gradiva bom skušala potegniti nekaj skopih in površnih zaključkov, ki pa se bodo kasneje v Ljubljani, še zelo dopolnili in verjetno tudi spremenili.

Govorila bom torej o povojni imigraciji in sicer o splošnem vtisu, kar pomeni, da bodo izjeme izvzete. Navedla bom samo nekaj poglavij raziskave in v njih nakazala smernice bodoče poglobljene analize.

A) Vzrok, čas in kraj izselitve

Čas in vzrok izselitve sta med seboj tesno povezana. To se vidi predvsem pri politični imigraciji, ki jo lahko štejejo za prvi val slovenskega izseljevanja v Avstralijo po vojni.

Drugi val izselitve, ki je pogojen z ekonomsko situacijo Jugoslavije v letih od 1955 do 1960, je povezan poleg s časom tudi s krajem izselitve. Največ Slovencev se je v tem času izselilo iz obmejnih območij Slovenije, iz pretežno nerazvite Primorske in Prekmurja. To imigracijo lahko imenujemo ekonomsko in se nadaljuje še preko omenjenih letnic vse do leta 1970.

Tretji vzrok izselitve je bil avanturizem: posamezniki, večinoma mladi fantje, pa tudi nekaj deklet, so odšli v svet zaradi radovednosti in pustolovščin. Časovno jih lahko uvrstimo v isto obdobje kot ekonomsko imigracijo, nekaj pa jih je prišlo v Avstralijo tudi v zadnjem desetletju. Tako avanturisti kot politična imigracija niso posebno vezani na neko geografsko območje v Sloveniji, ki naj bi bilo vzrok njihovi izselitvi.

B) Potek izselitve

Večina izseljencev so ilegalno prestopili jugoslovansko mejo: tisti, ki so imeli bližje Avstrijo, so odšli najprej tja, ostali pa v Italijo. V obeh sosednjih državah so bili kampi raznih svetovnih begunskih organizacij. Ko so se registrirali pri njih, so dobili status beguncev. Od tam so, po nekaj mesečnem delu, z ladjo brezplačno potovali v Avstralijo. Pred tem so morali podpisati posebno pogodbo, ki jih je obvezovala, da dve leti ne zapustijo Avstralije in da opravljajo delo, ki jim bo dodeljeno. To je bilo takrat v skladu z gospodarskimi potrebami petega kontinenta.

Nekaj informatorjev je potovalo tudi s potnim listom, kar pomeni, da so prišli z letalom v Avstralijo.

C) Prihod v Avstralijo

Begunci so po prihodu v Avstralijo bili transportirani v različne "hostle", na primer Bonegilla. Po nekaj dneh so dobili prvo delo, v največ primerih fizično in dokaj dobro plačano: obirali so sadje, sladkorni trs, tobak, ... Veliko Slovencev je delalo tudi v projektu Snowy Mountains. Ženske so se po navadi zaposlile kot gospodinjske pomočnice pri raznih družinah.

Nekaj med njimi je imelo v Avstraliji svoje sorodnike ali znance, ki so jim pomagali poiskati zaposlitev.

D) Osamosvojitve

S prihranjenim denarjem od rednega zaslužka, so se postopoma začeli osamosvajati: kupili, so si zemljo, hišo, avto... Po izplačanju življenjsko potrebnih dobrin so šele postali popolnoma materialno samostojni.

Vzporedno z materialno osamosvojitvijo sta potekali tudi socialna in duhovna osamosvojitve, ki pa se v bistvu še danes nista končali. Slovenci so dosegli neko stopnjo prilagoditve in vključitve v avstralsko družbo. In sicer so se ji prilagodili vtoliko, da njihov življenjski vsakdan poteka neovirano glede na socialno okolje kjer živijo.

"NAČIN ŽIVLJENJA SLOVENCEV V AVSTRALIJI" (Poskus etnološke študije)

xxx Iz prehoda iz zgodovinskega na etnološki del raziskave moram omeniti, da je etnologija sestavljena iz materialne, socialne in duhovne kulture. Pri tem glavnem delu raziskave - me je zanimalo, kaj se je v Avstraliji od slovenske kulture še obdržalo in kaj so Slovenci sprejeli od novega okolja. O tem bom na kratko spregovorila v naslednjih poglavjih.

E) Materialna kultura

Stavbarstvo in notranja oprema: Slovenci so pri gradnji hiš sprejeli avstralski stil: nizka, pritlična hiša z več spalnicami, dnevnim prostorom, kuhinjo, jedilnico in sanitarijami. Pogosto so si sami napravili še klet za shranjevanje živil in pijače, kar ni v avstralski navadi. Na vrtu, ki je po navadi za hišo gojijo zelenjavo in cvetice, drevje - pogosto prineseno iz domovine. Notranja oprema stanovanj je pogosto v stilu kolonialnega pohištva, čeprav se je veliko Slovencev rado pohvalilo s pohištvom Slovenijalesa. Večino stanovanj krasijo spominki iz Slovenije, kar kaže na nacionalno zavest Slovencev in njihovo navezanost na domovino. Še posebno to izpričujejo "slovenske sobe", ki sem jih videla pri nekaj posameznikih.

Prehrana: Slovenci so od Avstralcev sprejeli veliko mesne hrane, kar je razumljivo, saj je Avstralija ena izmed prvih proizvajalcev mesa na svetovnem tržišču. Vendar so naši izseljenci ohranili svoj način kuhanja in priprave hrane: še vedno uporabljajo precej maščob, začimb itd.

Noša: Zaradi avstralske klime in manjših temperaturnih razlik med letnimi časi je vsakdanje oblačilo bolj ali manj skozi vse leto podobno: torej, med letno in zimsko garderobo ni takšnih razlik kot v Sloveniji.

Transport: Osnovno prevozno sredstvo Slovencev je avtomobil, brez katerega ni skoraj nobeno gospodinjstvo v Avstraliji.

F) Socialna kultura

V socialni kulturi lahko zasledimo naslednje:

Slovenci se v avstralskih mestih ne naseljujejo skupaj, kot ostale etnične skupine (npr.: Makedonci, Grki...), kar pomeni, da se v okolico dokaj hitro asimilirajo. Kljub temu obstajajo medsebojni prijateljski odnosi, le da niso tako izraziti zaradi razdalje, ki jih ločuje. Kažejo pa se v medsebojni pomoči, in sicer v izmenjavanju uslug. Na primer: mesar bo zidarju pomagal nabaviti večjo količino mesa, zidar pa mu bo za to pomagal pri gradnji hiše ali pri drugih zidarskih opravilih. To je precej pogost pojav. Medsebojni odnosi med Slovenci se odvijajo tudi med ostalimi kraji. Na primer: veliko sydneyskih Slovencev ima sorodnike v Melbournu, Adelaidu itd. Takšne sorodstvene veze pogojujejo medsebojno obiskovanje, to pa pomeni potovanje po Avstraliji, s čimer se širi geografsko obzorje.

V nasprotju z izredno intenzivnim mešanjem Slovencev med seboj, tega ne zasledimo v odnosu do drugih etničnih skupin: obstajajo le formalne zveze in zelo redko medsebojno obiskovanje. Pri tem je izjema druga generacija Slovencev v Avstraliji. To verjetno ne pomeni družbeno razlikovanje, pač pa zapiranje v lasten krog znancev, prijateljev - Slovencev, ki imajo več skupnih potez.

Močan vpliv Avstralcev se čuti v moralnih normah in vrednotah: v tukajšnjem življenju je odpadel marsikateri predsodek (npr. o mladoletnem seksualnem življenju, načinu oblačenja itd.), ki je še prisoten med Slovenci v domovini. To je najbrž posledica višje modernizacije avstralske družbe, v kateri živijo naši izseljenci.

(Dalje prihodnjič)

MESEČNI PREGLED AVSTRALSKEGA TISKA

ČRNOGLEDE NAPOVEDI

Iz ankete med vodilnimi proizvajalci je razvidno, da je avstralsko gospodarstvo pred težkimi časi, kot še ni bilo od leta 1974.

Brezposelnost se bo do konca tega leta dramatično povečala, čemur bo kriva zmanjšana produktivna storilnost in upadanje izvoznih naročil ter investicijskih naložb.

Ker bodo stroški prehiteli rast cen, je predviden pritisk na poslovno dobičnost.

Te napovedi so izšle komaj teden dni po tistem, ko je Biro za statistiko objavil, da je brezposelnost -s 482,600 brezposelnimi - najvišja odkar se pomni.

Napovedi se tudi skladajo s pesimističnimi ekonomskimi napovedmi Prime Ministra Fraserja v njegovem nagovoru narodu, v parlamentu 9. marca. Mr. Fraser je takrat napovedal, da bo njegova vlada nadaljevala s tesno proračunsko in monetarno politiko, da bi zmanjšala realne plače in zavrla kampanjo po skrajšanem delovnem času.

(Sydney Morning Herald)

OTROŠKO VARSTVO IN TAKSA

Ženska pravniška zveza Novega Južnega Walesa že nekaj časa vodi kampanjo in se zavzema za to, da bi zvezna vlada priznala otroško varstvo kot "tax deductible", se pravi, da naj bi stroški otroškega varstva bili upoštevani pri zmanjšanju davka na osebni dohodek.

Kot poroča Jenny Tabakov v Sydney Morning Heraldu, je Ženska pravniška zveza imela marca meseca v Sydneyu svoj seminar, na katerem so bili iznešeni podatki Biroja za statistiko iz leta 1980, iz katerih je razvidno, da je tega leta bilo v Avstraliji 1,128,000 otrok izpod 5. leta starosti, od katerih je bilo samo 5.5% otrok v formalnih otroško-varstvenih ustanovah, 37% jih je bilo v polnem materinem skrbstvu, 12.5% otrok pa je obiskovalo predšolske vrtce samo do dve uri dnevno.

Kdo torej skrbi za ostalih 45% otrok, se sprašuje pravica in zastopnica Ženske pravniške zveze, Helen Carney. Za mnoge otroke skrbijo razni

"zaplotniki" (backyarders), ki svojega dohodka ne prijavijo davčni upravi, njih samih pa ne ovadijo niti matere, ker se bojijo, da ne bi izgubile aranžmaje z ljudmi, ki jim pazijo otroke.

Ženska pravniška zveza bo dala zadevo v razrešitev vrhovnemu sodišču.

"Če ste posloven človek in nekoga povabite na kosilo v upanju, da mu boste kaj prodali, to počnete v procesu, da bi si zaslužili dohodek - stroške, ki jih pri tem imate, lahko odbijete od takse," pravi Helen Carney in nadaljuje: "Moje stališče je, če starši morajo plačati nekoga, da jim pazi otroka zato da bi si zaslužili dohodek, potem bi tudi njim moral ta strošek biti priznan v taksi."

(Sydney Morning Herald)

50- LETNICA PRISTANIŠKEGA MOSTU

Sydneyski pristaniški most je 19. marca slavil 50. letnico svojega obstoja. Točno na ta dan pred 50. leti je bila njegova uradna otvoritev. Častitljivi most iz železne konstrukcije, ki je eno od čudes moderne arhitekture, poleg svoje bližnje sestre Operne hiše, je na dan svoje obletnice privabil k sebi pol milijona ljudi. Seveda, ves promet je bil zaprt, da se je ta številna masa ljudi lahko peš sprehodila po mostu in tako še bolj občutila in občudovala njegovo veličastnost.

Torej, most je bil dograjen in uradno odprt 19. marca 1932. leta, na višku depresijskih let. Zaradi zanimivosti bomo navedli nekaj podatkov:

Železno konstrukcijo mostu podpira 225,000 ton betona. Nedavni preizkusi so pokazali, da je beton še vedno enako dober kot pred 50. leti.

Predvidena življenjska doba mostu je 150 let. Da bi most preživel še nadaljnjih 100 let, potrebuje redno in skrbno nego, za kar stalno skrbi skupina delavcev, ki most kar naprej čisti in barva. Pobarvati morajo 485,000 kvadratnih metrov površine - okrog 49 hektarjev. Da prebarvajo celo površino samo enkrat, porabijo med 28,000 in 32,000 litrov barve.

Vsakega enajst dni prečka most tri milijone ljudi.

Pri izgradnji se je smrtno ponesrečilo 16 ljudi.

Je eden najdaljših mostov svoje vrste na svetu, ni pa najdaljši. Njegov lok je razpet 503 metre čez pristanišče.

Skupna dolžina loka in železnega dovoza je 1,149 metrov, vrh loka pa je 134 m nad morsko gladino. Ploščad po kateri so čez most speljane ceste, je 59m nadmorske višine, merjeno iz sredine mostu.

Komaj šest mesecev po otvoritvi sta v prometni nesreči bila ubita dva policista, čeprav je bilo takrat še zelo malo avtomobilov.

Od otvoritve naprej je več kot 150 ljudi skočilo z mostu, od katerih so le redki preživeli padec.

Pri izgradnji mostu je bilo uporabljenih približno šest milijonov zakovic.

Most še zdaj ni izplačan. Vlada še vedno dolguje \$10 milijonov za izgradnjo mostu in ostalih objektov združenih z njim, kot je Cahill Expressway in Warringah Freeway. Sistem odplačevanja je tako zamotan, da niti vladni uslužbenci ne morejo povedati, če bo most sploh kdaj odplačan. Teoretično vlada lahko odplača preostalih \$10 milijonov takoj, če hoče, vendar to je samo teoretično. Originalen dolg je bil samo okrog 19 milijonov dolarjev. Kapitalni stroški so znesli okrog 57 milijonov dolarjev, v kar sta že vključeni zgoraj omenjeni hitri cesti, Circular Quay železniški nadvoz in predelava tramvajskih stez v dodatne avtomobilske steze. Čisti kapitalni dolg za most ob koncu lanskega finančnega leta je bil \$10,115,440.

Nikjer ni sledu, da bi kakšen Slovenec bil zaposlen pri izgradnji mostu.

(Prirejeno po Sydney Morning Heraldu in Daily Telegraphu)

ZAKON V KORIST MOŽA - NA ŠKODO ŽENE

Po veljavnem zakonu v Novem Južnem Walesu lahko mož toži ženo za odškodnino, če mu ona zaradi poškodbe ni zmožna nuditi gospodinjstkih in seksualnih uslug.

Če pa mož trpi zaradi enake poškodbe, ga žena ne more tožiti zaradi iste izgube uslug.

O tem zastarelem a še vedno veljavnem zakonu je bilo govora na konferenci o ženskah in zakonu na Univerzi NSW.

Mrs. Thornton, predavateljica o zakonu na

Macquarie Univerzi pravi, da je obstoj tega zakona ponižujoč opomin na nizko spoštovanje, ki ga imajo ženske v tej družbi. Mrs. Thornton je povedala, da je njeno zanimanje za ta zakon zbudil primer v Sydneyu, kjer je mož dobil \$40,000 zaradi ženske nezmožnosti. Vzrok nezmožnosti je bil duševen in živčen šok, ki ga je žena utrpela po smrti svoje hčerke v železniški nesreči v Granvillu pred leti. Sodišče je možu prisodilo \$15,000 za izgubo gospodinjstkih uslug in \$15,000 za izgubo družbe in seksualnih vezi.

Mrs. Thornton je tudi povedala, da je vrhovno sodišče Avstralije leta 1930 odločilo, da ženska nima pravice tožiti moža zaradi izgube konzorcija (doma bi najbrž rekli - zaradi neizpolnjevanja zakonskih dolžnosti).

Mrs. Thornton pravi, da je za sodišča sila težavno ugotoviti škodo zaradi izgube seksualnih uslug. Omenila je primer v katerem je porota določila samo en funt za izgubo seksualnega odnosa.

Mrs. Thornton je izrazila potrebo po popravilu tega zakona, ali tako, da bi bile ženske enakopravne ali pa da se celoten zakon zavrže.

(Sydney Morning Herald)

ZAČETEK NOVE JUGOSLOVANSKE LINIJE

Najavljena je nova ladijska zveza med Avstralijo in srednjim Vzhodom, tokrat od jugoslovanske ladijske službe.

Nove usluge bo vršila Jadranska Slobodna Plovidba z izboljšano frekvenco ladij Heroj Paić, Heroj Senjanović in Heroj Kosta Stamenković, ki so že dobro znane na liniji Avstralija - Evropa. Te ladje, ki imajo kapaciteto za navadne in zmrzovalne kontejnerje kot tudi za druge vrste tovara, bodo nakladale v Sydneyu, Melbournu in Adelaide z direktnim prevozom do destinacij v Saudski Arabiji.

Usluge, ki jih nudi Jadranska Slobodna Plovidba pokrivajo Rdeče morje preko Akabe z zvezo do destinacij v Iraku in do Yemena, kar je del njihovih tradicionalnih uslug med prevozom do pristanišč v Jadranskem morju. Upravni agent JSP po Avstraliji in Novi Zelandiji je McArthur Shipping and Agency Co. *(The Australian)*

Pomanjkanje električnega toka je vrglo vso državo NSW popolnoma iz tira. Ko pišem te le vrstice, se je kriza šele začela. Kakšen bo izid pa boste videli sami. Kar me najbolj skrbi je to, da se bo v mojem hladilniku zasmradilo meso in krajske klobase, ki mi jih je moj mojster pred kratkim naredil. Kajti na petrolej ali na svečo pa ti naši hladilniki ne hladijo.

Zanimivo, če že ne prezanimivo je to; kdo vlada državo, ali izvoljeni ministri, ali par lenih saboterjev, katere sindikati podpirajo? Glede tega si nisem na jasnem, pa nemara sami ministri ne, s premierom na čelu.

Dodatne volitve v volilnem okraju Lowe (Sydney) je poraz za vladajoče liberalce. In če še pomislimo, da je ta okraj držal v svojih šapah sam bivši ministrski predsednik Sir W. Mc Mahon, menda kar 30 let. Verjetno je pripomoglo tudi k porazu to, ker v tem okraju živi tudi nekaj Slovencev, še več pa drugih novodošlekov.

Baje bo to vplivalo na skorajšnje volitve, ki jih bodo imeli v Viktoriji in se tam kajšnim liberalcem majejo stolčki. Vendar bi sklepal takole, po izjavah nekaterih vodilnih, laburistov namreč, da se laburisti nič kaj prida ne ženejo, da bi prišli na oblast; kajti zavoženo gospodarstvo v Avstraliji in z obzirom na svetovno krizo, ni kaj lahko "rehabilitirati" gospodarstvo in to s prazno blagajno.

Uradna statistika je pred kratkim veljavno pokazala in potrdila, da ima Avstralija trenutno 7% delovne sile brezposelne. Naš premier Mr. Wran trdi, da je ta "cifra" 9%, kar mu dam popolnoma prav. Kajti štev. 7% je število prijavljenih na uradih za brezposelnost, kateri imajo pravico do brezposelne podpore. Kje so ostali? Nezaposlene žene, mladoletniki, ki jih zdržujejo možje oz. očetje. Koliko jih je danes le delno zaposlenih itd!

Ti naši sindikati ne samo da sabotirajo, tako je pač moje splošno mišljenje, nekateri naredijo tudi kaj dobrega. Na primer: Unija metalurgov ali kakor bi lepo po slovensko rekli - Strokovna Zveza Kovinarjev - je za svoje člane izbojevala 38-urni tednik in po novem letu bodo delali le po 7 ur na dan in to 5 dni v tednu, ali pa še manj, če bo manjkalo električnega toka. Le lepa pridobitev. Pa tudi napredek!

Posebno še če pomislimo v naši "branži": 'ethnic social & welfare workers', nimamo še predpisanih plač niti delovnih ur, večkrat so delavne ure nekako med 40 - 60 ur na teden. Ta stroka se še vedno smatra kot "dobrovoljna-udarniška delovna sila"!

Pred dnevi je v Avstraliji žalovala etnična skupina Romov, kajti v 63. letu starosti se je poslovila s tega sveta njihova kraljica. Avstralska "media", še to etnično skupine vedno imenuje 'Ciganè', smatram da so Romi v Avstraliji še vedno diskriminirani.

Na 'Jožefovo', to je 19. marca letos, je bil 50-ti rojstni dan svetovno znanega lepotca - Sydneyskega mostu, giganta, "Harbour Bridge". Ob tem jubileju je bilo vrsto proslav in veselja, žal je to svečanost motil dež. Ta most je "ponos Avstralskega naroda"! Ni samo v tem, da je šele star 50 let, nego ima tudi drugačno zanimivo zgodovino za seboj. Že dejstvo, da so pred petdesetimi leti zgradili tak most, je že kar čudovito. Ali so projektanti res imeli tako čudovito vizijo, da so predvidevali kake potrebe bodo čez 50 let?

Vendar so za ta most mislili že naši pred-predniki, predvidevali so ga že leta 1815., čeprav je do uresničitve prišlo šele po dolгих 100 in več letih. Poleg tega ima ta most na vesti več žrtev, 16 ponesrečencev, ko so ga gradili in 60 samomorilcev. Zadnji med njimi, ki je poskušal z vrha mostu "salto mortale" je preživel ta smrtonosni skok v globino morja.

Kriminal v svetu dobiva več in več razmaha. Pred nedavnim so v Angliji ubili kriminalci 4 policaje. Zato Britanski policaji zahtevajo, da se uvede nazaj smrtna kazen.

SLOVENSKI KOLEDAR, KI GA ZA IZSELJENCE PO SVETU IZDAJA SLOVENSKA MATICA, SI ZDAJ LAHKO NABAVITE PRI S.D.S. STANE SAMO \$5 IN JE ZELO LEP IN ZANIMIV.

in to predlagajo vešala. Zadnja kazen na vislicah je bila v Angliji izrečena 1964. leta. Zakon pa je bil ukinjen leta 1965.

V Braziliji je bila pred kratkim aktivirana prva nuklearna električna centrala, za poskusno dobo 2 mesecev. Nuklearna centrala v Krškem pa gre v polni pogon v začetku aprila in bo predvidoma producirala letno več kot 4 milijarde kilovatnih ur. Obe centrali sta bili projektirani od ameriške družbe Westinghouse.

V naši slovenski srenji nič kaj posebnega. Smo pač v postnem času in se postimo. Le na Triglavu je živahno, gradijo dom in marljivo delajo, nekdo mi je rekel: "občudovanja vredni". Hite z gradnjo, kajti v juniju se odpravlja skupina v domovino na dopust, pevski zbor se marljivo pripravlja na turnejo po Sloveniji.

Te dni se odpravlja naš blagajnik Ivan Koželj s soprogo v domovino na obisk. Ivan ni videl domovine več kot 22 let. Tam bo praznoval tudi srebrno poroko. Imejta se lepo in vse dobro v stari domovini! Baje je dobila dekret tudi sestra Mirjam in nas bo zapustila. Tudi ona gre nazaj v domovino. Njena služba doma bo verjetno veliko lažja, kot pa ji je bila tu med našimi grešnimi kozli. Tudi njej bi poželeli vse najboljše za v bodoče, kjer koli pač bo po službenih dolžnostih.

V soboto 13. marca je S.D.S. v klubskih prostorih priredilo študentki Bredi Čebulj poslovilni večer. Njej na čast je po daljšem času nastopila tudi folklorna skupina. Tudi Tamara Rogelja je s svojim ljubkim nastopom popestrila program. Program je vodil nas izkušeni konferansje, Ivan Koželj. Zahvalil se ji je za njeno delo in se v imenu nas vseh poslovil in ji zaželel srečno pot, ter veliko lepih uspehov pri pisanju knjige o nas Slovencih v Sydneyu.

Breda je bila med nami skoro 4 mesece. Za svojo diplomsko nalogo je obdelovala nas Slovence v Sydneyu in Wollongongu. Predstavila in obdelala nas bo predvsem iz etnološkega (narodoslovnega) kota. Vsi, ki se zanimamo za to naše "ljubo slovenstvo", smo ji pomagali, kolikor smo pač mogli in znali, da se naša dejavnost obdela z znanstvene strani. Vendar pokazalo se je, da je to delo preobširno, da bi se obdelala tudi zgodovinska stran izseljenstva v Avstraliji, oz, v Sydneyu. Zato takega dela ni mogoče obdelati v 3. mesecih in to delo bi bilo vsekakor bolj zanimivo za kakega zgodovinarja, kateri bi poznal dodobra izseljenstvo in njihove probleme, kot pa za etnologa. Zato dragi moj Ivane, knjige ne bo kot bi si jo morda mi želeli, nego le naloga, ki bo obsegala kakih 50 do 80 tipkanih strani. Ostalo gradivo bo pač počakalo v arhivih ljubljanske fakultete za nadaljno obdelavo. Vendar začetek je tu!

Nalogo, ki si jo je Breda zadala je brez dvoma bil trd oreh, kljub vsem našim prizadevanjem in naši pomoči. Gledano z etnološkega vidika smo pač laiki in s pičlim znanjem slovenščine; 20, 30 in več let zdomstva pač izhlapi marsikaj! Zato ji je prišel na pomoč njen zaročenec Iztok, da ji je asistiral pri njenem delu in ji bil v vsestransko pomoč. Ker je bila njena misija več ali manj pri kraju, sta se preostali čas združila: prijetno s koristnim, za njun "honeymoon". Končno sta se poslovila in odjadrala naprej v beli svet. Nekoliko še na ogled Avstralije, nato v Novo Gvinejo, Indonezijo, Malezijo, Thailand in v obljubljeno deželo Indijo-Koromandijo, v deželo maharazd, lakote in svetih krav. "Buon voyage"!

Doma v Sloveniji, kot po vsej Jugoslaviji, so se 11. in 14. marca vršile volitve in to na vseh treh ravneh: na občinski, republiški in zvezni. Samo Slovenija je imela nad 400 tisoč kandidatov - kar predstavlja vsakega petega Slovenca. Tudi kmetje in obrtniki predlagajo svoje kandidate, ki po volitvah zastopajo njihove interese v vseh družbenih in političnih organizacijah.

Za zaključek še: PRAV VESELE IN LEPE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY PRIREJA PLESNE ZABAVE VSAKO SOBOTO. DOBRODOŠLI SO VSI ROJAKI. FINANČNI ČLANI IMAJO PROST VSTOP NA SOBOTNE PRIREDITVE, NEČLANI \$5 PO OSEBI. DRUŠTVO JE ODPRTO TUDI OB NEDELJAH, KO JE VSTOP PROST VSAKOMUR. VČLANITE VAŠE PRIJATELJE!

The places you can store a Pacific 14 are numerous.

And perhaps the only thing more amazing than what the Pacific 14 will fit into, is what will fit into the Pacific 14. All the clothes in this photograph, for instance.

While there's room for all these clothes on the inside, there's also room for something else.

A dryer on top.

The gentle tumble washing action gives your clothes a longer life better economics and superior wash results, while using less water, an important feature in areas where the water is precious.

With the Pacific 14, you get all the features you'd expect and more.

For instance, the wash bowl is large and made of stainless steel.

There's an automatic dispenser to ensure even distribution and economic use of detergents and conditioners.

There are 14 wash programmes to suit all washable fabrics.

But with the Pacific 14, you get something else.

Suspamat. A special shock absorbing system that greatly reduces noise and vibration.

Already there are over 3 million Pacific tumble action washers in use around the world.

Due to their years of proven reliability Pacific have extended their warranty to 2 years.

That's double that of other washing machines.

The Pacific 14, now available at selected retail outlets.

Or contact Gorenje Pacific, 8 West Street, North Sydney, N.S.W. 2060.
PH: 929 5277

Fits your lifestyle

pacific
by gorenje

(Continuation)

There are about two million Slovenes today, about three quarters in the homeland and the rest scattered around the world. After the first world war the Slovenes seceded from Austria and became a part of the Kingdom of Serbs, Croats, and Slovenes, some ten years later renamed Yugoslavia.

The name "Yugoslavs" was coined in the late 19th century and just means "South Slavs" and did include Bulgars, who, however, never joined the Yugoslav state. After the Second World War Slovenia became a republic in the Yugoslav Federation. Thus, it is only since then that the name "Slovenia" appears on the maps.

Some Slovenes arrived in this country between the wars. They were somewhat unlucky to arrive in the midst of the depression and many were unable to bring the families here, then. The bulk of the Slovene immigrants, however, arrived here after the war in the fifties. Among the first were many political refugees, but later and more numerous were so called economic emigrants. Altogether about twenty odd thousand Slovenes settled here, a good third in Sydney, close to a thousand in Wollongong, and smaller numbers in other places in New South Wales, the rest being in Victoria and other States. Very few returned home, and a fair proportion of those who did, came back again.

Exact statistics are not available as Australian census forms do not provide a column for ethnic origin. One must not, however, be too harsh with authorities, since, if Slovenes really wanted accurate information, they could themselves collect the necessary data.

In no location are Slovenes closely settled. They are scattered everywhere. It appears that even if they like each other's company, they prefer it at the time and place of their choice.

It also appears that they settled well. There is no visible unemployment problem among Slovenes here. There are many Slovenes enjoying substantial income, with many making impact in industry, commerce, profession, and academic fields.

Among the more visible attainments is certainly that of Senator Misha Lajovic. Although Slovenes do not suffer from cults of personality and are very keen to pull anyone of them, who rises above average, down a peg or two, they are very proud, both here and abroad, that one of them was the first post war non Anglo-Celtic immigrant to enter Federal Parliament in spite of the small number of Slovenes.

Due to their small number Slovenes always had to know other languages. There is hardly a Slovene, even in the home country, who does not speak at least one foreign language, many of them several. Coming to this country they accepted therefore, without hesitation, that the knowledge of English was the first priority. This attitude, no doubt, assisted them in settling successfully.

Slovene parents are also keen that their children attain higher education and, in Sydney alone, there are now over sixty young people, mostly Australian born, who graduated from Australian universities or other tertiary institutions.

The percentage of Slovene children going for higher education is at least double the Australian average. Also, there was a complete equality of sexes in professions already in pre-war Slovenia, and, in Australia, the proportion of Slovene boys and girls entering academic professions is the same.

Slovene parents are nevertheless keen that their children retain their mother tongue and are sending them to Slovene ethnic schools conducted by Slovene Catholic

Centres and various associations, but unfortunately most of the children live too far.

There have been in recent years Government run Saturday Schools of Community languages in Sydney and Melbourne. Last year there were in Sydney five classes for the Slovene language, three in Bankstown and two at Ashfield. Twenty-two students passed the H.S.C. Exams in Slovene in the last three years in Sydney.

Although scattered, Slovenes like to associate in their clubs. The first point to assemble is the church, as it seems to be the rule. Afterwards come the lay associations. Later again initiatives follow to build a national hall. Soon there will be three Slovene Halls in Sydney, one built by the Slovene Catholic Mission and two by voluntary associations.

It is natural that all people do not think alike and tensions arise within and between any ethnic associations. Slovenes are not immune from such tensions and had their share of them, especially so, as many Slovenes were on different sides during the war or had reasons to have political differences after the war.

One thing, however, unites all Slovenes: The Schools. Some four years ago all Slovene organisations jointly formed the Slovenian Schools Committee to co-ordinate their efforts in respect of the teaching of Slovene. In the first year of its existence the Slovenian Schools Committee secured the recognition of the Slovene language as a Higher School Certificate subject and its recognition by the tertiary institutions.

Many Slovenes are asked by other Australians: What is your relation with other groups from Yugoslavia. The answer is easy: The Slovenes have no quarrel with any of them. Slovenes are well received by all of them and all of them are welcome at Slovene functions, be they Croats, Serbs, or Macedonians.

Slovenes call other Slav ethnic groups from Yugoslavia: The brethren from the South. Whether that expression is to be understood to be endearing or sarcastic depends entirely on the tone of the voice in which it is said.

The Slovene sentiment towards Croats, Serbs, and Macedonians was probably most accurately expressed by Ivan Cankar, who a year before First World War said in a speech in Ljubljana: "In blood we are brothers, in language at least cousins, -in culture, however, which is the fruit of centuries of separate upbringing, -we are much more strange to each other than is our peasant from Upper Carniola to the one from Tyrol and our winegrower from Gorica district to the one from Friuli."

Australians are wont to ask a newcomer to this country after a few days staying here: "How do you like it?" The "it" standing for Australia. To which the newcomer, blushing and not knowing whether to be polite or to tell the truth, mumbles something. It is a pity that Australians do not ask the same questions of Slovenes of twenty or thirty years standing here. Every single one of them would answer without the slightest hesitation:

"I like it very much.

It is the best country in the world."

V KRATKEM BOMO SPĚT DOBILI POŠILJKO GRAMOFONSKIH PLOŠĀ IN KASET IZ SLOVENIJE. OBOJE LAHKO KUPITE PRI S.D.S. PO SPREJEMLJIVIH CENAH. PREJŠNJA POŠILJKA JE POŠLA V NEKAJ TEDNIH, ZATO NE ODLAŠAJTE Z NAKUPOM.

BI SE RADI NAROĀILI NA TISKOVINE IZ SLOVENIJE IN NE VESTE KAKO? POKLIĀITE TAJNIKA S.D.S., KI VAM BO NAROĀIL, KAR ŹELITE!

*Paper presented at a Conference on Awakening of Eastern Europe, 9-3 July 1981, at the Australian National University, Humanities Research Centre, Canberra.

Title of Conference: Romanticism and Revivals; Culture and Nationalism in 19th Century Europe.

(Continuation)

(i) The language

According to Kozak*, already the language of the 16th century Slovenian Protestant reformers was, 'except for a few archaisms, akin to contemporary Slovene, beautiful and dynamic and completely formed'. And though the Carinthian jesuit missionary Ožbalt Gutsman at the end of the 18th century was 'the first to suggest the idea of the literary and linguistic reintegration of the whole Slovene territory' (from Koruza), the task to scientifically define the Slovene language appertains to Jernej Kopitar and his famous Slovenian grammar of 1808.

The state bureaucracy itself helped at first the acceptance and development of the Slovenian language, by publishing its decrees and announcements in the vernacular in order to popularize its wars against the French during the period of its antirevolutionary coalitions against Napoleon. After Napoleon was defeated, there were other administrative and economic needs requiring communications between the state and its populations.

The school reforms of Maria Teresia and compulsory elementary education were additional reasons for the acceptance and spread of the Slovene language. So were the needs to inform the freed peasant cohorts about new cultivation methods. In part, this acceptance of the Slovenian language was just an adaptation of the German language educated bureaucracy to converse with the Slovenian population majority.

This gradual breakthrough of the Slovenian language and its application to all spheres of life brought with it the need for a larger vocabulary and a unification of the dialectical peculiarities of the many provinces.

By 1825 the Slovenes had already taken the first steps towards the creation of a modern literary language... Philologists and others interested scholars and patriots had begun to publish grammars, compile dictionaries and offer proposals for orthographic reform. Educated Slovenes, especially the younger generation, were becoming interested in the problems of language in ever-increasing numbers.

One of the major problems in the development of the Slovene literary language was that no one Slovene dialect was dominant enough in geographical extent or literary tradition to serve as the vehicle of the new all-Slovene language. Each province had its dialect, its body of literature in the vernacular, and its grammarians and language reformers. In addition, the Slovenes, like the Croats, experienced difficulties caused by an unsystematic Latin orthography. (Despatalović)

This led to the famous ABC Krieg or war. The result of which was that the Slovenes accepted the Gajica which was probably the only major contribution of the Illyrian movement to the Slovenes language. The Illyrian language did not attract them and they rejected it already around 1810 when the idea of it was born. And though there were considerable dialectical differences, the educated people could understand writings in the various dialects. As Despatalović says,

The chances that the Slovenes might accept the Illyrian language were slim from the very beginning, and they diminished as a body of literature in the regional literary traditions began to grow. True, there was as yet no unified modern Slovene literary language, but the poetry of France Prešeren (1800-1849) offered strong evidence of the viability of the Slovene language. (p.135)

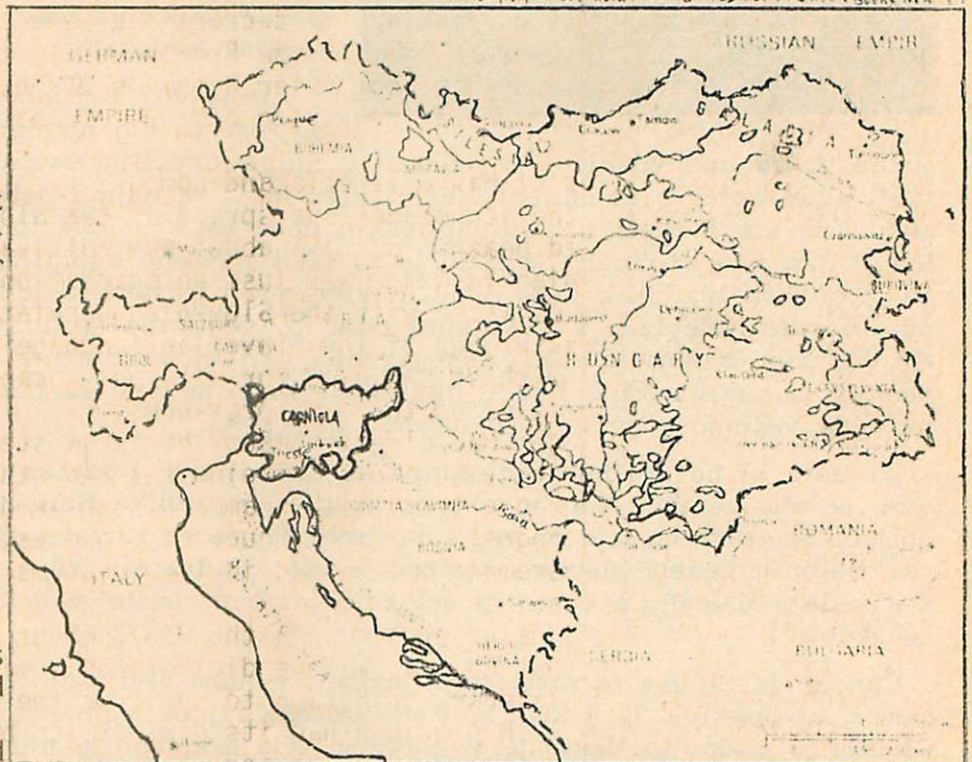
*For readers interested in a pictorial and summarized view of the Slovenians national character, history and life, I highly recommend his book entitled Slovenia.

In fact, according to Slodnjak, the essence of the Slovene national revival was its poetical language as used by Prešeren, who from a language spoken almost solely by servants, peasants and tradesmen, was able to derive and create an expression at least equal to the other European languages thus drawing toward the romantic national revival the Slovenian intellectuals, which were then mainly priests, whose philosophical views as we have mentioned before were not likely to trigger any pressure of the state organs, though Prešeren himself was a marked man, because of his very liberal and often revolutionary views. Hočvar (p.18) who sees the formation of nations either within the perspectives of "historical borders of political entities" or within the borders of ethnic and linguistic communities, places the formation of the Slovenian nation within this last framework. The language provided a unified communications system very effective for social and economic integration. He further maintains that "the slovenization of the institutions, which allowed a professional and social mobility cannot be divorced from the occurrence of the Slovenian national consciousness. The basic values of the system have been contributed by the intellectuals, who created simultaneously a mechanism for transfer of such values onto the other segments of the population. The literature, the reading societies and the magazines were a constituent part of this mechanism," he says.

Adapted from W. Shepherd Historical Atlas, Barnes & Noble Books, New York

(ii) Writers, educators, publishers and printers

The first printing house was established in Carniola by the protestant reformers in the 16th century. I think it was Trubar who brought a printer to Ljubljana. Gradually all Slovenian towns acquired printing presses and by 1848 almost every Carniolan or border town had a printing press. The most famous was the printing house of Jožef Blaznik on whose presses the Novize and the poems of France Prešeren were printed. This press in particular served well the Slovenian nation. Basically what was printed in the first few decades

The territory of the Slovenes - 1914

were government decrees and utilitarian books on agriculture, gardening and livestock management and school texts. Though T. Linhart published a literary almanac entitled Pisanice between 1779-1781 and the francophile monk Valentin Vodnik was able to start a newspaper called Lublanske Novize in 1779, it was not until 1836 that the first Slovenian moralistic short story by Janez Cigler was published and in 1839 the Polish rebel and emigre Emil Kortyko, who was a friend and companion of Prešeren, published a collection of Slovenian folk songs. A. Smole and F. Prešeren tried to publish a newspaper in the pre-March period but the strict state censorship killed the initiative. Stanko Vraz, the eminent Slovenian Illyrian complained bitterly at the stage in a letter to Prešeren that "Carniolians (Slovenians) will not buy any books unless it has been recommended from the church pulpit" (quoted from Slodnjak). This was so, because the Slovenian jansenists, whose leader was the principal of the Ljubljana lyceum and theologian Matevž Ravnkar, saw in the European literature of the last hundred years a very effective means for the demoralization of young people and whole nations, thus their publishing programme consisted of utilitarian and religious books.

(To be continued)

...Da, poslovala sem se, ne samo od znancev in prijateljic, ampak tudi od priljubljenih kengurujev. Kajti pot bo dolga, in z možem bova obiskala več držav: Italijo, Jugoslavijo, Francijo, Sri Lanko in Singapur.

Medtem, ko bodo te prijazne živali skakale po zelenem travniku, ki se kopa v poletju, bova midva zmrzovala v snegu...

Koliko priprav je bilo preden sva se končno vsedla na letalo! Kdo bo pazil na moje ptičke v kletkah, kdo bo zalival moj zelenjavni vrt, kdo bo prezračil stanovanje, kdo bo skrbel za rože v lončkih, pa najin avto? A vendar, toliko prijaznih ljudi pozna, da je bilo vse hitro urejeno. Odpotovala sva torej z lahkim srcem in s pretežkimi kovčki.

Jumbo 747, British Airways, je poletel z zamudo - je to kaj novega? Po približno sedmih urah mirne in udobne vožnje smo pristali v Singapuru. Bila sva utrujena, ko se je taksi ustavil pred hotelom President Merlin, kjer nama je najina potovalna agencija rezervirala sobo. Ker nisva imela nič singapurskih dolarjev, sva šoferju plačala z avstralskimi. Naslednji dan sva spoznala, da naju je ta falot pošteno ogoljufal. No, v čudoviti sobi, kjer se je bohotil hladilnik poln pijač, in kjer nama je fant, ki je prinesel prtljago, hitro prižgal barvno televizijo, sva se spogledal in vzklila: "juhuhu, prične se pravi dopust!" Bralke bodo razumele zakaj sem jaz bila še bolj navdušena od moža; nič več kuhanja, pomivanja, nakupovanja hrane, likanja, da, kako se prileže takšen oddih! Okopala sva se, naročila večerjo v sobi in se udobno namestila.

Za tiste, ki ne poznajo Singapura, na hitro nekaj podatkov. Čeprav je to le majhen otok, je zelo zanimiv, čist in obiska vreden. Republika Singapur se zaveda, kakšnega pomena je turizem, zato je vse tako urejeno, da se turist počuti kakor v nebesih - čeprav majhnih, dežela pokriva namreč le 616 kvadratnih kilometrov. Singapur je povezan s sosednjo Malezijo s cesto in železnico, zato, če imate malo časa, skočite še na obisk k "sosedom".

Čeprav je Singapur razmeroma majhen, v njem živi kar 2,3 milijonov ljudi. V mestu samem, ki pokriva 97,4 km², živi mešanica Kitajcev, Malezijcev in drugih. Novo letališče Changi je čudovito. Mesto je v glavnem zelo moderno, le nekaj starih in revnih predelov še ni zašlo pod buldožer. Temperatura ni najbolj prijetna, podnevi okoli 30 stopinj Celzija, ponoči okoli 23,5 stopinj. Tej vročini dodajte še 100% vlažnost zraka, pa boste verjeli, ko vam priznam, da sva bila od jutra do večera zmeraj mokra!

Zdaj pa naprej. O ostalih zanimivostih otoka bom pisala kasneje, kajti na povratku iz Evrope v Avstralijo, se bova spet za nekaj dni ustavila v Singapuru.

Sediva na letalu Tristar, na poti proti Sri Lanki. Smo 28.11.1981, zunaj je noč. Dekleta, ki strežejo, so oblečena v prikupne halje, vse imajo dolge, črne kite in črne oči, sanjave kot oči srne. Jedi in pijače je obilo, potem se prične film. Vožnja se bliža h koncu, manjka le še kakšnih 30 minut do Colomba, kjer morava presesti in nadaljevati za Rim. Takrat pa se začne letalo čudno tresti, prižge se znak "zategnite pasove" in takoj zatem se oglasi miren glas pilota, ki nam pove, da je pred nami burja in dež, in da bo zato naš pristanek na letališču v Colombu "malo razburljiv". Nasmehnem se in se obrnem okoli sebe, a ko letalo nenadoma začne padati, mi nasmeh kar nekam uide. Ljudje okoli mene se križajo, nekateri bruhajo, saj nas premetava na vse strani. Neka stara ženička si briše debele solze in nekaj mrmra. Pogledam skozi okence. Letimo nad oceanom. ▶

Čisto blizu valov smo, joj, zdaj se ponovno vzdignemo navpično in odbežimo proti oblakom. Luči letališča ostanejo za nami na šipah so sledi debelih dežnih kapljic. Pogumni pilot je tako poskušal štirikrat pristati, a vedno nas je vihar in dež napodil nazaj med zvezde. Kako čudno mi je bilo pri srcu; ko smo bili med oblaki, je bilo nebo mirno, kakor hitro pa smo se spustili proti letališču, je postalo letalo igrača mogočne nevihte. No, končno je pilot le zmagal in letalo se je trdo vsedlo na tla. Na srečo nas je drugo letalo še čakalo. Stekli smo pod ogromnimi dežniki do njega in kmalu nadaljevali pot proti Evropi.

V Rimu naju je čakalo blede zimsko sonce. Na letališču je bilo malo zmešnjave, kot po navadi pri Italijanih. Carina je bila hitro za nama. Stala sva blizu telefonov in čakala. Kje je prijateljica? Se ji je morda pokvaril avto na poti do letališča? Kaj pa zdaj? Živi zunaj Rima. Taksi je predrag, kako priti do nje z avtobusi, tudi ne vem. Stopim do telefona in pokličem, a se nihče ne oglasi. In prav takrat jo zagledava, ko privihra zaskrbljena in rdečih lic, ter oblečena v topel zimski plašč. Opravičuje se in razlaga nekaj o svojem starem avtu. Objamemo se. Vprašam jo, kje ima sinčka.

"Ja, v avtu vaju čaka in tuli, ker je lačen," nama razloži. Vsi trije se napotimo v nedeljsko jutro, do parkirane "škastle", v kateri kriči Gregory. Star je šest tednov in to je njegov prvi izlet na letališče. Ker pač ne preneha jokati, se čez dobrih dvajset minut vožnje ustavimo in prijateljica si ga stisne na prsi.

Ko sva bila z možem zadnjič v Rimu, leta 1978, so gradili podzemeljsko železnico preko mesta, in sedaj, 1981, sva se že lahko vozila na vse strani z "metrojem". Da sem iskrena, dirkala sva; obiskati je bilo treba toliko prijateljic, ena izmed njih je med zadnjimi leti postala precej slavna kiparka, druga se je poročila, tretja je zamenjala dva majhna psa z dvema otrokoma (res, pred leti je pravila, da je z živalmi več zabave in manj dela, zdaj pa je ponosna mamica hčerke in sina).

Za ogled mesta sploh ni bilo časa, še do Vatikana nisva stopila, da bi videla papeža. Zadnji dan najinega bivanja v Rimu, so italijanski železniški delavci pričeli štrajkati, zato naju je bilo strah, kako bova nadaljevala pot. Imela sva srečo in 3. decembra sva vesela izstopila iz vlaka na postaji St. Lucia, v Benetkah. Z ladjico sva se odpeljala do najinega hotela, Concordia, ki je bil prav na trgu San Marco. Vreme nama je bilo spet naklonjeno; fotoaparati je kar naprej delali klik, klik.

Ko sem odprla staromodno okence najine hotelske sobe, so se mi oči ustavile na stoninah golobčkov, ki so se podili drug za drugim in se prepirali za drobtine, ljudje pa so se zaviti v tople plašče sprehajali in klepetali. Takrat sem pomislila, da se na glavnem trgu v Sydneyu malokdo sprehaja, ste že opazili? Vsi nekam hitimo, vedno se nam nekam mudi. Po vsem svetu pravijo ljudje, da Italijani znajo živeti, bogati ali revni, izobraženi ali ne, v žilah imajo vročo kri in v glavah dovolj pameti, da si vzamejo čas za sprehode, za klepet na ulicah, za siesto, za sladke besede ... No, pač nismo vsi enaki.

(Dalje prihodnjič)

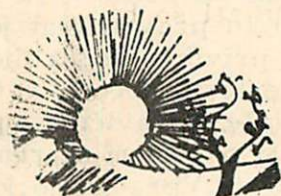
LJUDJE Z GORIČKEGA

Popoldne se je nebo pooblačilo; nizki, temni oblaki so se počasi valili iz srdiških in sotinskih bregov, ter s strani Gornjih in Dolnjih Slaveč; kot da bi se vse hudo zgrinjalo na to dolinico med hribi. Od kod neki pridejo in kam gredo te temne gmote, se je spraševal Pištek. Naveličal se je podenja in igranja z ostalimi otroci. Utrujen je splezal na vrh lestve pred vhodom na svisli in od tam opazoval menjavajoče se nebo. Stric je dejal, da se naš svet konča na oni strani srdiških in sotinskih bregov, tam najbrž prebivajo zle duše, ki nad nas pošiljajo oblake s točo, dežjem in snegom. Ne, vse to pride z neba, je takrat rekel stric; tam za mejo tudi živijo ljudje, ki pa imajo povsem drugačno govorico kot mi. -Prišel bo dan, ko bom malo zrasel in potem bom sam šel v Sotino in Serdico. Povzpel se bom na oba bregova in videl bom, kaj je na oni strani.

V soseski so psi začeli divje lajati. Pištek se je ozrl v tisto smer in opazil kako se dve figuri prebijata po snegu sem proti Gederovim. Ciganke prihajajo! mu je šinilo v glavo, ciganke, ki menda tudi otroke jemljejo, če jih najdejo same. Zlezal je na vrh svisli in komaj komaj potegnil lestev za seboj. Pod tramovi, skozi luknje v senu, se je prebil do najdaljšega konca svisli. Tam je bila reža, skozi katero je lahko neviden opazoval dvorišče in vhod pred hišo.

Ciganki sta se s palico otepali pasje družčine, znebiti pa se jih nista mogli. Pred vrati sta se ustavili in med pasjim lajanjem glasno zapeli:

"Srečo s seboj nosimo,
in vbogajme mi prosimo:
Koruzne moke
za naše lačne otroke,
malo tobaka
za moža siromaka.
Slišali smo, da ste klali;
bi nam vsaj ocvirke dali,
malo mesa in kislega zelja,
da bo sveta tudi naša nedelja?"

"Vama nisem že prejšnji teden nekaj dala?" je skoraj jezno rekla Gederka, odpirajoč vrata.

"Ampak, preljuba mati, mi moramo tudi ta teden jesti," je odvrnila ena od Cigank.

"Zdi se mi, da ste vsi enaki. Nobena stvar vas ne izboljša in ne izuči."

"Spomladi vam pridemo pomagat saditi in okopavat, boste videli."

"Bomo videli, bomo. Tu počakajta."

Gederka je izginila v shrambo in se potem kmalu vrnila s skledo koruzne moke, katero je nasula Cigankama v prazne malhe.

"Tu imata še nekaj kosov pečene krvi, ki je ostala. Dam vama tudi kos lepega mesa in nekaj krvavic, katerih vama pa ni treba pojediti surovih. Cvrli bomo pa šele zvečer."

"Bodite brez skrbi, mati in naj vam Bog povrne!"

Gederka jima je ponudila še nekaj suhih tobačnih listov.

"Pojdita že," jima je velela Gederka. Taki ste. Samo beračite. Delali bi in si služili svoj kruh, kot si ga moramo mi. No, da, reveži ste res - brez zemlje, brez dela in jela in s kopico otrok. Gederka je zaloputnila vrata.

Potem, ko sta Ciganki odšli in ko so psi nehali lajati, se je tudi Pištek spustil s svisli.

Skoraj vse je bilo že postorjeno: meso razdeljeno, nasoljeno, klobase narejene. Samo maščobo je bilo treba še zmleti in ocvreti za mast in ocvirke.

Večerja je bila taka, kot se to spodobi za koline: juha, po dolgem času sveže meso, pražen krompir, krvavice in prosene klobase. K svinjskemu mesu si je človek dodal nariban hren v smetani. Jeseni je Irma vložila slive v žganje in od pomladi je ostalo še nekaj vloženihi višenj in češenj. Še vladarji najbrž nimajo takih dobrot na mizi. In vino! Nikjer na teh bregovih nimajo takega vina, kot ga imajo pri Gederih. Staremu Gederu se je nekako posrečilo križati različne vrste trsov v sorto, ki daje najlepše grozdje na njegovih brajdah in tudi najzlahtnejše vino, ki ga je kdo kdaj poskusil.

(Se nadaljuje)

Lovski zlet, ki ga je priredila Lovska in ribiška družina S.D.S. 6.marca, je res bila uspešna in dobro organizirana prireditelj.

Poleg domačih udeležencev so bili tu še gosti iz Melbourne: Lovska in ribiška družina Slovenskega društva Melbourne, Lovska in ribiška družina Slovenskega društva Planica iz Springvaleja ter Lovska in ribiška družina Avstrijskega socialnega kluba Melbourne, ki so iz Melbourne pripotovali z avtobusom in z osebnimi vozili.

Naši lovci so melbournške rojake zelo lepo sprejeli - kot da bi prišli sorodniki, katerih že dolga leta nismo videli.

Po kosilu so bila na vrsti strelska tekmovalništvo z zračnimi puškami - za pokale, seveda. Tekmovalništvo je zavzelo skoraj cel popoldan, ker je bilo toliko skupin. Streljali so z naslonom, brez naslona in v štirih kategorijah. Rezultati so bili sledeči:

Naslona:

- 1.mesto S.D.M. 454 točk
- 2.mesto Avstrijci 436 točk
- 3.mesto S.D.S. 412 točk

Brez naslona:

- 1.mesto S.D.S. 210 točk
- 2.mesto S.D.M. 186 točk
- 3.mesto Avstrijci 153 točk

Društvo Planica ni sodelovalo v streljanju z naslonom in brez naslona, ker jih ni bilo zadostno število.

Štirke z naslonom:

1.mesto	S.D.Planica	189 točk
2.mesto	S.D.M.	185 točk
3.mesto	Avstrijci	169 točk
4.mesto	S.D.M.	150 točk

Štirke brez naslona:

1.mesto	S.D.M.	99 točk
2.mesto	S.D.S.	87 točk
3.mesto	S.D.Planica	84 točk
4.mesto	Avstrijci	79 točk

Najmlajši in najboljši streljec naše Družine je bil ANDREJ KOŽELJ z 49 točkami v naslonu in s 50 točkami brez naslona.

Naš drugi najboljši streljec se je pokazal Josip Farkaš s skupnim številom 84 točk, tretji najboljši je bil Djuro Kučerka z 80 točkami, to je z naslonom in brez naslona.

Zvečer je bila zabava s plesom, kjer so svečano podelili pokale. Veliko veselja so gostom napravile tudi havajske plesalke s svojim več kot enournim sporedom.

Naši gostje so se še kar dobro držali, če pomislimo, da so potovali celo noč in bili takorekoč brez poštenega spanca. Strelsko tekmovalništvo je začudo izpadlo tako, da je vsak nekaj dobil in bil vsak zadovoljen.

Naša Družina je v nedeljo popoldne pripravila gostom še eno presenečenje: skupno večerjo in zatem debatno sejo.

Starešina naše Družine je na seji med drugim dal na razpravo tudi predlog, da bi se Lovske družine združile v Zvezo. Ime te Zveze bi se določilo pozneje. Sestojala pa naj bi se iz vseh slovenskih lovskih družin in drugih, ki s Slovenci sodelujejo (npr. Avstrijski klub). Odbor Zveze naj bi se sestojal iz starešin vseh Družin, ki bi se redno sestajal, izmenjeval izkušnje in ideje in reševal probleme, ki so vsem skupni. Odbor Zveze bi lahko napravil pravila, ki bi veljala za vse in katerih bi se vsi držali. Govorilo se je tudi o prenosnem pokalu.

Zamisel o Zvezi je treba pohvaliti in jo podpreti z vseh strani. Koristila bo vsem. Samo, kako to izvesti? Potrebno bo, da se o tem na svoji seji pogovori vsaka Družina, da se zatem sestanejo starešine, ki bodo vedeli, kaj njihovi ljudje hočejo in potrebujejo; le tako bo mogoče začeti Zvezo.

Obstoječe Lovske in ribiške družine so že bile, ali pa še bodo v kratkem obveščene o predlogih, ki so bili iznešeni na seji štirih Družin v Sydneyu.

Prvo nedeljo v aprilu je naša Družina imela sestanek, na katerem je bil ponovno izvoljen za starešino ing. Henrik Juriševič in za podstarešino Drago Raber.

Na tej seji smo sprejeli medse tudi novega člana Dragota Stotnika. Častni člani so postali tudi mladinci Drago Farkaš, Sandi Zafošnik in Mramor mlajši. Mladincem ne bo treba plačati vstopnine in članarine, dokler ne napolnijo 18 let. Imajo pa vse pravice in dolžnosti v Družini kot odrasli, se pravi, da lahko gredo tudi na lov, ampak pod pogojem, da nekdo od odraslih pazi na njih.

Odločeno je tudi bilo, da od tega dne naprej, plačujejo obstoječi člani \$20 članarine. Vpisnina za nove člane bo \$50 poleg članarine. S tem naj bi se končal problem "dvodolarskih lovcev".

Emil Ribič

Duhovnik je odgovoril, da so Poljaki verni katoličani, ki živijo dobro. O zaslužku je povedal, da dosega plača 15 zlotov za pet dni. Povedal je tudi, da Rusi sovražijo Poljake - do groba!

Župnik je vprašal oficirja, če mu bo v nedeljo dovoljeno maševati.

"Zakaj pa ne," je odvrnil oficir, "samo, govorite v nemškem jeziku."

Črni dnevi so se pričeli za Poljsko, ko je tja prišel Gestapo. Kmalu so se začela zaslisevanja; kdo je komunist, kdo je Žid. Žide so zaslisevali na poseben način - zaradi njihovega premoženja. Židovske trgovine je Gestapo zaplenil, Žide same pa so odvedli v koncentracijska taborišča.

Za Žide je bila določena pot v Ghetto. To taborišče je bilo eno najhujših. V eno sobo so natlačili tudi po 80 ljudi. Hrana je bila zelo slaba. Vode za umivanje ni bilo dovolj. Med družinami so se nahajali tudi starci in otroci ter bolniki - kar jih je ostalo živih, so bili porazdeljeni po drugih taboriščih.

SS Obergruppen fuehrer general Oswald Pohl je bil imenovan za vrhovnega komandanta vseh edinic na ozemlju Poljske. Pozneje je bil Pohl komandant ženskega koncentracijskega taborišča v Auschwitzu. Na vsakoletni dopust je prišel tudi v Dachau, kjer se je počutil mnogo bolj varnega kot pa v Poljski. Sprehajal se je po taboriščni plantaži, ne meneč se za nikogar. Po končani vojni 1945. leta se je zagovarjal za 80,000 žrtev. Poljsko vojaško sodišče ga je obsodilo na smrt.

Predno so Nemci zavzeli Poznan, so naleteli na težak odpor Poljakov; na obeh straneh so bile ogromne žrtve - ta borba je trajala deset dni - nakar so Nemci dobili pomoč in na več mestih presekali obrambno črto Poljakov in končno zavzeli mesto Poznan.

Borbe so se vodile v smeri proti Varšavi, glavnemu mestu Poljske, ki je oddaljeno od Poznana približno 200 km. Ko pa so prišli Nemci do reke Warta, so ponovno naleteli na odpor, ki je bil močnejši od onega pri Poznani. Poljaki so junaško odbijali napade Nemcev, vendar - po večdnevnem boju so Nemci končno le prestopili reko Warta.

Nemška tankovska divizija, ki je prispeela od južne Poljske preko Krakowa, je

razvila fronto od Oselnice preko Czestochowa do Kielce. Njihova smer je bil Lodz in za tem Varšava.

Motorizirane nemške enote so po napadu na Lodz končno prispele v Zyrardow, ki je oddaljen od Varšave približno 65 km. Nemci so se približevali Varšavi tudi s severne strani.

Boji za Varšavo so bili zelo težki, ker so Poljaki uvideli, da jim primanjkuje hrane in zdravil za vojaštvo. Pretila jim je pa tudi druga nevarnost z ruske strani. Poljaki so bili primorani na kapitulacijo.

Nemci so takoj zavzeli Lublin in nekaj dni zatem še Bialystok in se tako približali državni meji, ki je bila zaprta na vseh prehodih že od samega začetka vojne med Nemčijo in Poljsko.

Po kapitulaciji Poljske so Nemci poslali na delo gestapovce, ki naj bi držali red in mir. Ti so z delom začeli takoj: prepovedali so telovadni organizaciji Sokol vsako delovanje in odredili njen razpust v toku štirih tednov po celi Poljski. Vse starešine so takoj zaprli in jih obtožili, da so komunisti in zelo nevarni protirajhovski elementi. Večino teh starešin so poslali v koncentracijsko taborišče - v smrt.

Nemci so sovražili katoliško Cerkev. Napovedali so boj duhovnikom. Sovražili so delovanje Cerkve, ker drži skupnost naroda. Duhovnike so obtožili, da so proti Hitlerjevi politiki in da nagovarjajo ljudstvo k upor. Začeli so zapirati duhovnike, dekane in škofo. Pri zaslisevanju niso mogli Nemci nobenemu dokazati ničesar obremenilnega, niti protidržavnega delovanja, kot tudi ne nagovarjanja naroda k upor. Obtožili so jih drugih deliktov in tudi tega, da so duhovniki izkoriščali delavce denarno in fizično. Gestapovci so jih obsodili na smrt v K.L. Gusen, ki ni daleč od K.L. Mathausen - z besedami:

"Za farške svinje je Himmler že odlično poskrbel - da niti eden od vas ne bo ostal pri življenju. Pocrkali boste od težkega dela. Židje vas bodo pobili s krampi. Kdor pa bo ostal pri življenju, bo pod težo tovara postal pametnejši kot je bil doslej."

"Gestapoleiter" Kaltenbrunner je vodil zaslisevanja in delil zausnice duhovnikom, če niso bili takoj pripravljeni odgovoriti na vprašanje.

SE SPOMINJA

Po odvedbi duhovnikov v taborišče Gusen so Nemci napravili preiskavo v župnišču. Castnim sestram so takoj povedali, da bodo tudi one morale v taborišče kjer so zaprte številne vlačuge, prostitutke in komunistke.

Kar so gestapovci povedali duhovnikom, je bila resnica: "Kdor je določen za K.L. Gusen, je na seznamu smrti."

V K.L. Gusenu je bilo okrog deset tisoč oseb, ki so delale v kamnolomu, kjer je bilo delo zelo naporno. Vodje tega taborišča so bili nemški kriminalci, ki so bili obsojeni na dosmrtno ječo in za katere ni bilo pomilostitve, niti niso imeli upanja, da bi bili odločeni za katero drugo taborišče. K.L. Gusen so čuvali esesovci z nabitiimi strojnicami v rokah in z volčjaki na verigah. Strogo so pazili na to, da ni nihče pobegnil iz taborišča. Mnogo nemških kriminalcev je bilo določenih za predelavce, za nadzorovanje dela, kjer so mučili ljudi na vse mogoče načine in jih pobijali.

K.L. Gusen je bil podružnica K.L. Mauthausen, v katerem je bilo interniranih 180.000 oseb. Preživelo jih je samo 50.000. V Mauthausenu so pobili 10.000 ljudi, ki jih niti niso vpisali v sezname - največ od teh je bilo Židov.

Himmler je bil vrhovni vodja Gestapa v Berlinu; hotel je imeti točno evidenco, koliko Židov in "prekletih farjev" še živi po koncentracijskih taboriščih.

"Vse do zadnjega jih je treba uničiti! Za delo nesposobne je treba takoj poslati v plinske celice!" je bilo njegovo povelje, ki je veljalo za vsa koncentracijska taborišča.

Hitler se ni oziral na "Versajske pogodbe"; za njega niso bile merodajne. Hotel je zavzeti tudi Zahod: Holandijo, Belgijo, Luksemburg in Francijo. Angleže je pa že tako ali tako sovražil iz dna duše. V svojem govoru nemškemu narodu je povedal: "Naša moč je ogromna. Prestopili bomo Rhein in dokazali celemu svetu, da smo mi edini enakopravni narod, brez razlike, kaj o nas mislijo Angleži, ali drugi nasprotniki."

Ta Hitlerjev govor v Berlinu je poslušala stotisočglava množica ljudi. Hitlerjanska mladina je burno odobravalala njegov govor z "Sieg Heil!" ("K zmagi!")

Hitler je pozval sledeče generale in admirale na tajni sestanek: feldmaršal

Goering, general Kesselring, admiral Doenitz, Keitel, general B. in Bormann. Skupaj so napravili načrt za napad na Zahod. O tem načrtu je bil obveščen tudi španski generalissimo Franco.

Priprave za napad so se pričele zelo hitro. Tudi Hitlerjevo povelje: "Naprej preko Rena!" je kmalu prišlo.

Za ta pohod so Nemci vpoklicali tristo tisoč moških v starosti 20-30 let. Vsi so bili dobro izvežbani v orožju. Razdelili so jih k enotam esesovcev, ki so prej bile v četah "Wermachta".

Nemški bombniki so tudi bili nared. Vojne ladje so bile v lukah Hamburg in Bremenn, oborožene s torpedi in težkimi topovi, in pripravljene za borbo proti angleškim ladjam.

V Koelnu in Duesseldorfu so se formirale nemške vojne sile za napad na Holandijo, Belgijo in Luksemburg.

Hitler je tudi zelo pazil na to, kaj pripravlja Winston Churchill, ki je Hitlerjev načrt dobro poznal. Churchill se je odločil, da pokliče na pomoč Ameriko.

Prešlo je mnogo časa, predno je ameriški senat izrekel svojo besedo, da Amerika stopi v vojno z Nemčijo. Roosevelt je povedal senatu: "Ako bodo Nemci uničili Francijo, bodo uničili tudi Francijo, kar pomeni za Z.D.A. veliko nevarnost!"

Ta vojna je stala Z.D.A. milijarde dolarjev za katere so bili Amerikanci gotovi, da niso izgubljene. Tudi človeške žrtve niso zaman.

Židje v Ameriki so žrtvovali ogromne vsote denarja in tudi sami so se prostovoljno prijavljali v ameriško vojsko. General Eisenhower je bil postavljen za vrhovnega komandanta ameriških vojnih sil za operacije v Evropi.

Vojna v zahodni Evropi se je končala z rezultatom 1:0 v korist Nemčije, kar je bil velik udarec za Nemce. Posebno v Franciji so imeli Nemci težke probleme s komunisti. Tudi v Belgiji so Flamci napravili Nemcem velike težave. Sabotaže so bile vsepovsod; tako so Belgijci pognali v zrak nemška amunijska skladišča, minirali železniške linije in razbili mostove. Za povračilo so gestapovci začeli streljati civiliste. Za najmanjši prekršek je bila smrt na kazen. (Dalje prihodnjic)

OGENJ IN LED

Nadaljujemo z razmišljanjem Isaaca Asimova o nastanku planeta Zemlja:

Ker je bil Mesec takrat veliko bližji Zemlji, je tudi njegov privlačnostni učinek bil mnogo večji. Zemljini novonastali oceani so se pozibavali v pošastnih valovih, ki so najbrž pripomogli izvotliti oceanske kotline in izoblikovati kontinente - ali kontinent.

Nekoč so najbrž vsi kontinenti tvorili enotno zemeljsko maso, imenovano Pangaea (cela-zemlja), ki je bila še cela pred komaj 225 milijoni let, če sodimo po fosilnih dokazih. Pred kakšnimi 200 milijoni let, se je Pangaea prelomila v tri plošče, katere je porival narazen taleči material, ki je vrel iz razpok oceanskega dna. Zatim, pred okrog 65 milijoni let, se je Južna Amerika ločila od Afrike, Indija se je zagostila v Azijo, Severna Amerika se je odlomila od Evrope. Razdelili sta se tudi Avstralija in Antarktika.

Za razpad Pangaea izgleda, da so krive serije razpok na dnu svetovnih oceanov. Te iste razpoke so tudi krive za stalno kontinentalno premikanje od takrat. Nič ne more naznačiti, da premikanje kontinentov, le-te ne bo kdaj spet prineslo skupaj v drugačni ureditvi.

Takšna premikanja nam lahko razložijo marsikakšen pojav na Zemljini skorji. Kadar prideta dve plošči počasi skupaj, se zemeljska skorja napne in nabrekne in tako izoblikuje gore. Ko je Indija udarila v Azijo, je kot rezultat trčenja nastalo Himalajsko gorovje. Kadar pa dve plošči prideta skupaj hitro - po geoloških merilih - se površje ene zrine pod drugo, pri čemer lahko nastane jarek, vrsta otokov, ali pa težnja po vulkanski aktivnosti, kot v zahodnem Pacifiku.

V BREŽIVLJENJSKEM OCEANU, v milem občasju med ledenimi dobami, so se začele pojavljati zanimive kemične spremembe na Zemlji. Sestavine so se izoblikovale iz ključnih prvin sekundarne atmosfere: iz ogljika, kisika, dušika in vodika. Znanstveniki so mnenja, da se je en procent prvobitnega oceana verjetno sestojal iz teh organskih sestavin. To bi predstavljalo maso milijon bilijonov ton, dovoljšnja količina za naravne sile, da se poigrajo z njo.

Sončni ultravijoličasti žarki so žgali Zemljo; v atmosferi ni bilo prostega kisika,

ki bi lahko izoblikoval zaščitno ozonsko plast. Pogosto, divje bliskanje je rezalo ozračje. Zemlja je imela pod morsko površino takrat veliko večjo zalogo vulkanske in radioaktivne toplote, kot je pa ima danes. Ti, združeni, toplotni viri so "skuhali" nastajajoče sestavine. Oceani so postali prvobitna "juha" aminokislin, ene temeljnih snovi za začetek življenja. Sčasoma so se te snovi združile; nastali so peptidi in nukleotidi. Postopoma skozi obdobja, so nastali proteini in celičasti acidi. In končno je prišlo do ključne stopnje: iz naključne kombinacije je nastala molekula celičastega acida, ki je bil zmožen, da se razmnožuje.

V organski "juhi", ki je sestavljala oceane, se je prva živa molekula lahko razmnožila v bilijone sebi enakih. In še predno je bila Zemlja stara bilijon let, je bila že svet življenja. (prevedel J. Ž.)

Konec

DROBNE ZANIMIVOSTI

Za naslednjih 19 let bo planet Neptun, ne Pluto, najbolj oddaljen planet od Sonca. Neptunova premičnica se je premaknila zunaj Plutove v decembru 1978. Planet Pluto se bo še bolj oddaljil v maju 1.2000.

+++++

Vsak dan prileti v Zemljino ozračje več kot 75 milijonov meteorjev, ki se razpadejo še predno padejo na Zemljino površje.

+++++

Antični Rimljani so imenovali komete "kosmate zvezde". Smatrali so jih za zlonosne. L.1456 je menda Papež Calixtus III. proglasil Halleyev komet za hudičevega odposlanca.

+++++

Iz fosilnih predmetov je mogoče razbrati, da je pred 360 milijoni let trajalo samo 21,6 ur, da se je Zemlja enkrat zavrtela in dnevi se še vedno podaljšujejo. Na vrtenje Zemlje delujejo razne sile, ki to vrtenje upočasnjujejo. Izmed teh sil je najpomembnejše trenjsko zaviranje sončnih vetrov, gravitacijska privlačnost Sonca in Meseca, in poteg, ki ga napravijo na Zemljino magnetno polje naelektrjeni delci v vesolju.

+++++

KRŠKO- Prva jedrska elektrarna v Jugoslaviji, je dne 11. februarja prvič 10 ur delala s polno zmogljivostjo in tako dokazala svojo usposobljenost. Aprila se bo vključila v električni sistem s polnim delovanjem. Letno naj bi producirala 4.2 do 4.4 milijarde kilovatnih ur.

LJUBLJANA- Letos sta začeli veljati dve novi pogodbi o invalidskem in pokojninskem zavarovanju duhovnikov v Sloveniji. Eno pogodbo so sklenile vse tri slovenske škofije, drugo pa Slovensko duhovniško društvo.

PODJUNA- Koroška pesnica Milka HARTMAN je slavila 80-letnico. Mariborski časopis "Večer" in časopis "Družina" ji ob tem jubileju posvečata precej prostora. Izdala je več zbirk pesmi, zadnjo zbirko leta 1977 v podjunskem narečju "Pesmi iz libuškega puela".

GRADIŠČE- Srečanje mladih slovenskih književnikov v Gradišču v Slov. goricah ima že tradicijo. Letos so se jim pridružili tudi mladi ustvarjalci iz zamejstva. Za domačine so priredili leterami večer.

ŠPETER SLOVENOV- Letošnji, po vrsti že 9., benečanski kulturni dnevi so pokazali, da se zanimanje za vprašanje narodnih manjšin veča. V razpravi za okroglo mizo letos niso obravnavali samo vprašanj Beneških Slovencev, pač pa vprašanja narodnih manjšin na vsem alpsko-jadranskem območju. Ugotovili so, da je vedno več obravnav s to problematiko v vseh državah, kjer žive narodnostne skupnosti.

TRST- Februarja letos so podpisali pogodbo o sodelovanju med tržaško, ljubljansko, zagrebško, dunajsko in regensburško univerzo. Bilo je izrečeno mnogo lepih besed o sodelovanju. Gotovo je, da se ne bo vse uresničilo - a že dejstvo, da se sodelovanje visokošolskih ustanov razvija, je delno jamstvo, da se bo razvijalo tudi sodelovanje med državami.

ŠKOFJA LOKA- V tej občini so lahko zadovoljni z izvozom. Lani so izvozili kar 40% več kot leto prej. Razna podjetja - npr. tovarna hladilnikov - imajo dobre možnosti za uveljavitev na tujih tržiščih.

PTUJ, CELJE, LJUBLJANA, CERKNICA- Domiselne in razigrane pustne prireditve, ki so se na Slovenskem zvrstile na pustno soboto in nedeljo, so se nadaljevale tudi na pustni torek. Niti izrazito hladno vreme maškari ni ustavilo. Seveda je bilo najbolj živo v Ptuj, kjer so doma kurenti. Tam so si napravili kar cel spored prireditev s 23 točkami. Sodelovale so tudi maškare iz Hrvaške, Avstrije, Beneške Slovenije in celo iz Makedonije. V Celju so pripravili zabavni "Predvolilni kotel", v katerem so se zbrali /ali kuhali/ zabavni orkestri ter domači humoristi.

TRST- Leta 1882 so v 1880 izvodih izšle Grogorčičeve Poezije. V 14 dneh so prodali 1.100 izvodov, v 6 mesecih pa je bila knjiga razprodana. Ob 100-letnici izida "zlate knjige slovenskega pesništva" je Založništvo tržaškega tiska iz Trsta izdalo faksimilirano vezano izdajo Poezij, I. zvezek. S tem je kot prva slovenska in zamejska založba opozorila na pomemben literarno-zgodovinski jubilej.

LJUBLJANA- Slovenija ima 1,712.445 prebivalcev, ob štetju 1.4.81., ima 24 različnih etničnih skupin, 2.975 prebivalcev je navedlo kot narodnost - jugoslovansko.

DOMOVINE

ISKRA V MURSKI SOBOTI

Iskra iz Kranja načrtuje izgradnjo nove tovarne v Murski Soboti in tako prenesti del proizvodnje v manj razvito področje. Pri investiciji bo sodelovalo tudi 14 drugih delovnih organizacij iz Slovenije, Hrvaške, Srbije in Vojvodine, kar kaže na interes združenega dela v Jugoslaviji za to založbo.

BOJ ZA IZVOZ JE TUDI LETOS NAJVAŽNEJŠA NALOGA

Lani je Slovensko gospodarstvo izvozilo za 3,255 milijard dolarjev blaga in storitev. To je za 87 milijonov dolarjev več, kot je bila slovenska obveznost iz projekcije plačilne balance. Uvozili smo za 3,106 milijard dolarjev ali 70 milijonov dolarjev blaga in storitev manj, kot je to bilo predvideno v projekciji.

KMETIJSKA POLITIKA: Vsi za razvoj kmetijstva

V Sloveniji so sprejeli dva zakona, s katerim naj bi zagotovili več sredstev za kmetijstvo in s tem omogočili hitrejši razvoj te prednostne gospodarske stroke. Gre za zakon o zagotavljanju in usmerjanju sredstev v proizvodnji hrane in za usposabljanje zemljišč v obdobju 1982. do 1985. leta.

7000 ha novih pomurskih polj

V srednjeročnem programu je predvideno, da bodo v Sloveniji leta 1985 pridelali kar 85% več hrane na domačih njivah in travnikih. Toda pred tem se mora z melioracijami in nakupom zdaj opuščanih njiv zagotoviti da se bo sejalo in želo na domala 25 tisoč hektarih več kot do sedaj.

V tej številki so zajeti hektari treh velikih kmetijskih projektov - Vipavske doline, območja Pesnice in Polskave ter Pomurja. V ospredju je prav Pomurje, saj sa ta predel z uresničitvijo melioracij nekaj manj kot 7000 ha obvezuje, da bo dal Slovencem domala 30% potrebne hrane.

Po načrtu naj bi najprej uredili 4.500 ha zemlje na področju občine: Lendava, Murska Sobota, G.Radgona in Ljutomer. Kasnje pa še ostalih 2.500 ha zemlje. Z ureditvijo tako velikih kompleksov obdelovalne zemlje bi Pomurci lahko pridelali domala 7000 ton več koroze, 4.400 ton več pšenice, 6½ tisoč ton več sldkorne pese, silažne koroze, sena itd.

ZALOGA PLINA IN NAFTE V PETIŠOVCIH BLIZU LENDAVE

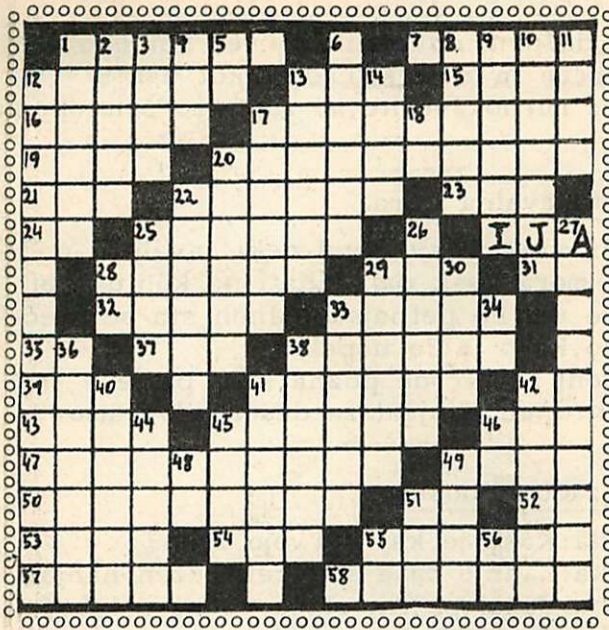
Na naftino-plinskem polju v Petišovcih črpajo nafto že 30 let. Tri globoke vrtine, ki so jih napravili pred 20 leti, so potrdile, da si je na tem območju mogoče obetati tudi znatne količine plina.

Lansko poletje so s ponovnim vrtanjem začeli raziskovati nahajališča nafte in plina. Zvrtali so šele 3200 m globoko, pričakujejo pa da je glavni vir plina šele kakih 5000 m globoko pod zemljo. Strokovnjaki pričakujejo, da leži v okolici Petišovcev kakih 30 milijard kubičnih metrov zemeljskega plina. Dosedanje raziskave dajejo upanje da bi se dalo izkoristiti od tega vsaj 40% zaloga. Globlje pod zemljo pa računajo tudi na pomembnejše zaloge nafte.

SLOVENIJA BO KMALU UVOZILA ZEMELJSKI PLIN IZ ALŽIRIJE

Poleg zemeljskega plina, ki ga Slovenija dobiva iz Sovjetske Zveze - okoli 750 milijonov kubičnih metrov letno - bo po sedanjih načrtih prihajal v to republiko tudi zemeljski plin iz Alžirije. To naj bi se zgodilo v naslednjih 3 ali 4h letih. Plin bo priteknel po podzemnih plinovodih od Alžirije preko Sicilije, nato preko Italije do Nove Gorice.

Mala križanka

VODORAVNO: 1.kanal,jarek, 7.človek,ki živi v koči, 12.presojevalec,ocenjevalec, 13.nasprotno od grd, 15.posoda za rože, 16.Ivo Lola ?, 17.imenovan,19. bivši ugandski voditelj (Idi), 20.zadnji,vodilni sonet v sonetnem vencu,21.ničla, 22.pokol, 23.angleško: jesti (v preteklem času,Past Tense),24.Jože Ciuha, 25.stopinje, 28.jugoslovanska reka, 29.tonovska lestvica, 31.Anton Vratuša, 32.naočniki, 33.strokovnjak v kemiji, 35.Emily Bronte, 37.enka,enica, 38.srkljati, 39.vpišite NOP,41.soparnost,puhtenje, 42.sto kv. metrov,43.norveško moško ime (pisatelj Duun,"Ljudje z Juvike"), 45.južni sodež, 46.vrtna hišica, 47.napovedovati, 49.drag kamen, 50.izločiti,osamiti, 51.ruska reka,52.osebni zaimek, 53.podogolovati,votli predmeti valjaste oblike, 54. ? Karenina, 55.prejšnji dan, 57.isto, 58.mladi ljudje.

NAVPIČNO: 1.priimek dekleta v katero je bil Prešeren zaljubljen (Julija),2.naslov ene od Prešernovih balad, 3.zemeljski plin, 4.perzijski kralj, 5.kratica za okay,6.nedoločeni izidi pri šahu (mn.), 8.zapreka, 9.s skrivnostnimi silami vplivati na naravo, 10.lepo cvetoča lončnica,sorodna rododendronu, 11.telesne poškodbe (mn.), 12.naslov časnika (tako kot ga je Prešeren imenoval),ki ga je leta 1838 nameraval izdati Leopold Kordeš,pa mu takratni gubernij ni dovolil (dve besedi),13.zdravo mišljenje, 14.ime kraja v Italiji,ki je znan po nagibajočem se stolpu, 17.priroda, 18.Northern Territory, 20.nravnost,22.slovanska boginja smrti, 25.bajte, 26.vrsta povrtnine, 27.kontinent, 28.znak za molibden, 29. kraj pri Kopru, 30.ime italijanske popevkarice (Pavone), 33.s šivanjem popravljati raztrgano, 34.oziralni zaimek, 36.nasprotje zdravja, 38.večja skladba za eno ali več glasbil, 40.večje mesto v severni Italiji, 41.širna ravan v tropskih deželah,porasla s travo, 42.kozaški poveljnik, 44.nasprotno od majhen, 45.zbirka,nabiranje, 46.nada,upanje, 48.Žigon Ivan, 49.kosilo, 51.stari oče, 55.triindvajseta in trinajsta črka slovenske abecede, 56.avtomobilska oznaka za Rijeko.

(Sestavil J. Žohar)

Fani pride k zobozdravniku. Zobe ima razbite, vsa je otečena.

Zobozdravnik: »Ampak gospa Fani, saj sem vam pred štirinajstimi dnevi naredil popolnoma nove zobe. Ja kaj sta pa počeli?«

Fani: »Z možem sva silvestrovala. Do nih zjutraj Trije so skočili na mojega moža in jaz sem mu hotela pomagati. Vzela sem stol in enega mahnila. Takrat je eden od njih zavpil: 'Mahnijo po pi...« Prijela sem se spodaj, medtem mi je pa tisti razbil zobe... «

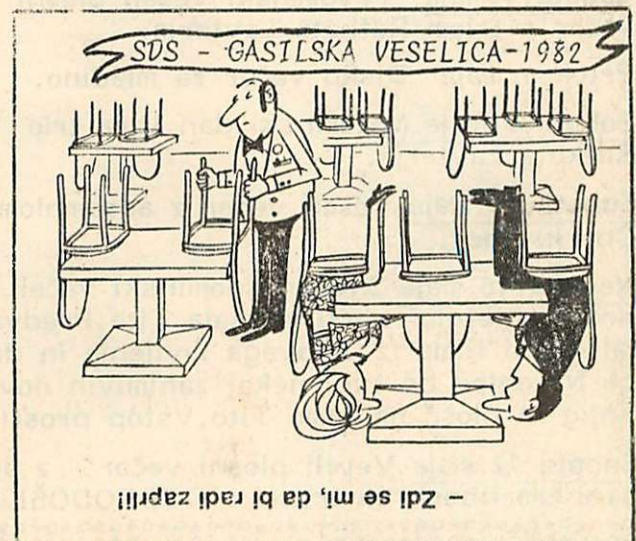
Kmečka ženica je šla v mesto in si kupila banano. Vtaknila jo je v žep, zadaj na predpasniku. Ko je vstopila v avtobus, kjer je bila velika gneča, se je zbala, da ji ne bi kdo sunil banane, zato je segla z roko nazaj in prijala banano. Na nasledni avtobusni postaji ji je tovariš, ki je stal za njo, rekel: »Mamca, prosim, če me zdaj spustite, ker moram izstopiti!!!«

»Vi ste imeli že prej opravka s policijo, ali ne, obtoženi?«

»Da. Ampak nisem vedel, da je policija na tako slabem glasu, da mi zdaj to očitata!«

Zakaj ima Gorenjec hranilno knjižico pod vzglavjem? Da sliši, kako mu tečejo obresti.

IZPOSOJENI HUMOR

BOLOGNA SMALLGOODS

TEL. 728 1717

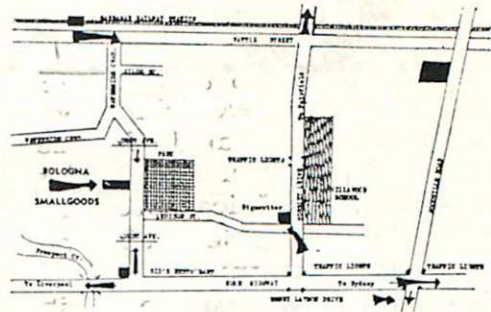
7 QUEST AVE.
CARRAMAR, 2163

ZA

SVEŽE MESO, SALAME,
KVALITETNO SUHO MESO IN MESNE
IZDELKE SE OBRNITE NA NAS!

HITRA IN BREZPLAČNA DOSTAVA

J. & A. ŠKRABAN, Prop.

Quality Concreting and Excavating

FOUNDATIONS, DRIVES, GENERAL
CONCRETING AND LAND CLEANING

DOONSIDE Paving & Building Pty. Ltd.

Za usluge pokličite

TONIJA ČOLNARIČ

PHONE: 625 4851

A.H. 636 9151

OF 23 LUCRETIA ROAD TOONGABBIE

— LICENCED BUILDER —

ZA VSA CEMENTNA IN IZKOPNA DELA.

SE OBRNITE NA VAŠEGA ROJAKA,

HORSLEY PARK TAVERN

CNR. HORSLEY DRIVE & HORSLEY ROAD (OFF WALLGROVE ROAD)

(Z Wallgrove Road zavijete pri Shell črpalki in šoli proti Horsley Parku trgovinam in še malo naprej)

Tel. 6202043

Odperti smo med 10. dopoldne in 11. uro zvečer od ponedeljka do sobote, ob nedeljah med 12. opoldne in 10. uro zvečer. Vsako soboto s pričetkom ob 7. zvečer imamo nastopajoče razne glasbene umetnike. Raznovrstna in odlična hrana, vse vrste pijač. Juke-box, biljardne mize, darts, pin ball machines, ob nedeljah barbecue na prostem.

Obiščite nas in se prepričajte o naši kvaliteti in uslužnosti.

Naš hotel je hotel najnovejše vrste, ki ga je lastnik sam gradil cela tri leta.

Se priporoča Zdravko Lubec z družino.

**SLOVENIJA
JE SEDAJ
NAJBЛИŽJA**

10 LET Z AVSTRALIJO 1970 — 1980

DVAKRAT NA TEDEN JAT-ov DC-10-30
NA LINIJI V AVSTRALIJO !

Cena povratnih kart do Ljubljane

odvisi od časa kdaj odpotujete in se vrnete.

Avion JAT-a odhaja vsako sredo in
nedeljo ob 12.10 iz SYDNEY-a
ob 14.30 iz MELBOURNE-a

Prihod v LJUBLJANO v ponedeljek in vsak četrtek
ob 09.40 uri.

Povratak iz LJUBLJANE vsak ponedeljek in petek
ob 19.40 uri.

In prispe vsako sredo in nedeljo
ob 07.10 v MELBOURNE
ob 09.30 v SYDNEY

**PRI NAKUPU VOZOVNIC.
NAJHITREJŠE, NAJPRIJETNEJŠE
UŽIVAJTE V KOMFORTU AVIONA S ŠIRO-
KIM TRUPOM
ZA VSE INFORMACIJE SE OBRNITE NA
VAŠO POTOVALNO AGENCIJO
ALI NA**

SYDNEY: 126 PHILLIP STREET SYDNEY 2000,
TEL. 221-2899, 221-2199
MELBOURNE: 124 EXHIBITION STR. MELBOURNE
3000, TEL. 63-6017, 63-6191
PERTH: 111 ST. GEORGES TERRACE 6000 PERTH
TEL 322-2932, 322-2032